

Activități economice sustenabile economic și ecologic în situri Natura 2000: exemple de bune practici

Contents

Introducere	3
Târgul de produse tradiționale și hand-made din Biertan	5
Pensiunea Bio Haus Cioran.....	7
Bio Haus S.R.L.- Dulgherie și tâmplărie	10
Bio Boutique Hotel Club Austria Bușteni.....	12
Complexul piscicol Oltina.....	15
Domeniul Dracula Daneș	21
Fabrica de Lapte Brașov S.A.....	23
Hotel Paradiso Mangalia	25
Ideea Lemn S.R.L.- prelucrarea lemnului	27
Ferma Jurcoi.....	29
Muntele Cozia S.R.L.- servicii de cazare	31
Hotelul Orizont Predeal- servicii de cazare.....	33
Pensiunea Casa Ecologică Mehadia	36
Plăcerea Naturii S.R.L.- activități apicole.....	39
Prisăcarii Hercules Cooperativa Agricolă	41
S.C. Răchita S.R.L- construcții case de lemn.....	43
Sanatoriul Balnear și de Recuperare Mangalia	45
Apa minerală Aqua Carpatica	48
Asociația Apicolă Valea Prahovei.....	51
Concluzii generale și recomandări	53

Introducere

În perioada 2014-2016, Asociația Ecotur Sibiu, în cadrul proiectului „Natura 2000 și Dezvoltarea rurală în România”, a analizat 84 de studii de caz referitoare la activitățile economice care sunt derulate în interiorul sau proximitatea ariilor protejate din România. Acest studiu a urmărit să surprindă dacă afacerile analizate în cele 13 SCI-uri, 3 SPA-uri și 7 zone care sunt concomitent SCI și SPA respectă criteriile de sustenabilitate, atât din punct de vedere ecologic, cât și economic. Dintre ariile protejate analizate, 8 se suprapun parcurilor naționale (categoria a II-a IUCN) și 5 parcurilor naturale (categoria a V-a IUCN). Ariile protejate alese pentru studiile de caz au fost selectate în asemenea mod încât să fie investigate și cele mai mari zone protejate din România (Delta Dunării și arealul Podișul Hârtibaciului, inclusiv Sighișoara-Târnava Mare), cât și areale protejate de mici dimensiuni (cum este cazul sitului Bisoca, al Tinovului Luci sau al Lacului Oltina), iar în alegerea lor s-a ținut cont să fie acoperite, pe cât posibil, de zone declarate situri Natura 2000 pe baza unor habitate și specii cât mai diverse, pentru a surprinde impactul activităților economice asupra unui spectru de biodiversitate cât mai cuprinzător.

Studiile de caz au fost realizate cu ajutorul informațiilor publice existente referitoare la activitățile economice și la ariile protejate în cauză. Localizarea siturilor Natura 2000 investigate este prezentată în Figura 1.

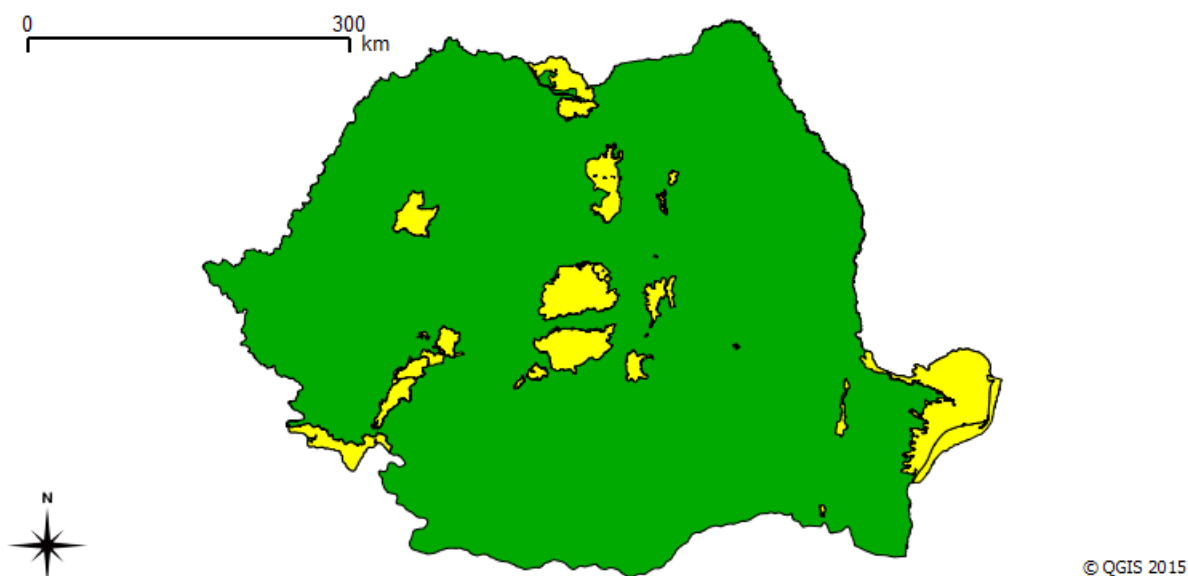

Fig. 1. Localizarea siturilor Natura 2000 în cadrul cărora s-au realizat studii de caz la nivelul României.

Dintre cele 84 de studii de caz, 20 au fost selectate ca exemple de bune practici în domeniu, sau mai bine spus ca activități, unele dintre ele, care ar avea un potențial de dezvoltare în raport cu impactul asupra mediului sau sistemului socio-economic local, ele fiind prezentate rezumativ în cele ce urmează. Ca urmare a analizei făcute putem menționa că sunt extrem de puține inițiative economice care utilizează în mod sustenabil resursele naturale

sau care se folosesc de imaginea ariei protejate din proximitate. Mai mult, unele inițiative folosesc cuvinte de genul: bio, ecologic, verde, în denumirea lor, dar de fapt nu au nicio legătură cu conceptul de sustenabilitate ecologică, ci doar promovarea contează. În majoritatea cazurilor studiate, fie afacerile sunt profitabile economic dar nu respectă criteriile de protecția mediului, fie respectă criteriile ecologice dar au un impact financiar și social mic, datorită dimensiunii sau caracterului activității, deci a fost foarte greu să identificăm 20 exemple de bune practică care îndeplinesc cumulativ criteriile de selecție.

Criteriile de selecție pentru cele 20 de cazuri selectate au fost gândite ca fiind multisectoriale, pe cei 3 piloni ai dezvoltării durabile, anume: să fie cât mai inofensivă pentru mediu sau chiar să contribuie la conservarea și promovarea valorilor naturale locale (concept denumit în continuare sustenabilitate ecologică), să integreze localnici în sensul de a le asigura locuri de muncă și să fie viabile din punct de vedere economic (concept denumit în continuare sustenabilitate economică). Un alt criteriu transversal a fost legat de valorile tradiționale ale zonelor studiate, adică dacă activitatea derulată este sau nu una cu tradiție în zonă, respectiv turism rural, oierit, apicultură, etc.

Există inițiative antreprenoriale care sunt date ca exemplu, mai mult din punct de vedere al sustenabilității economice, adică profit și impact asupra comunităților, deci care urmăresc pilonul socio-economic, cum ar fi investițiile în turism: hotel Paradiso Mangalia sau hotel Orizont Predeal cu profit mare dar care asigură și locuri de muncă pentru locuitorii din zonă sau inițiative care se remarcă prin impactul redus sau chiar benefic asupra mediului, deci care urmăresc pilonul mediu, cum sunt: ferma Jurcoi, Plăcerea Naturii SRL- activități apicole, Asociația Apicolă Valea Prahovei sau activități intermediare, care au un oarecare profit, impact social redus dar care nu promovează și protejează neapărat capitalul natural al zonei în care sunt înființate: Ideea Lemn SRL - prelucrarea lemnului, SC Răchita SRL - producere case de lemn, Bio Haus SRL - Dulgherie și tâmplărie, Domeniul Dracula Daneș, ș.a

Cazuri studiate

Târgul de produse tradiționale și hand-made din Biertan

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Festivalul Lună Plină a fost inaugurat în 2012 în satul Biertan, reședința comunei Biertan, Județul Sibiu de către Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc (înființată în 2002), având loc în fiecare an între lunile iulie-august, timp de 3-5 zile. Acesta este unicul eveniment din România axat în exclusivitate pe cinema-ul horror și fantastic. În cadrul festivalului se desfășoară târgul de produse tradiționale și hand-made.

2. Zona de desfășurare a activității

Satul Biertan, unde se desfășoară Festivalul Lună Plină, se află în interiorul ROSCI227 Sighișoara – Târnava Mare, la o altitudine de circa 375 m și care se întinde pe teritoriul a 3 județe: Mureș (52%); Sibiu (28%) și Brașov (20%). Situl Sighișoara – Târnava Mare se încadrează în Podișul Târnavelor și parțial în Podișul Hârtibaciului și are o suprafață de 85815 ha.

3. Aspecte economice/impact financiar

La nivel economic, perioada festivalului reprezintă un aport financiar important pentru comercianții care activează în Biertan, care înregistrează un vârf de vânzări la momentul respectiv, dat fiind numărul mult mai mare de potențiali clienți.

Pentru replicarea cu succes a rețetei oferite de Festivalul „Lună Plină” este nevoie ca o serie de factori să fie luați în calcul. Majoritatea festivalurilor de film sau muzicale sunt localizate în centre urbane importante sau în preajma acestora, pentru a asigura un aflux suficient de mare de participanți. Alegerea unei zone izolate, cum este cazul Biertanului, are nevoie de o reclamă bine realizată pentru a putea susține organizarea, dar compensează prin atractivitatea zonei și prin ineditul locației.

Nu există controverse în spațiul public legate de Festivalul „Lună Plină” sau de târgul de produse tradiționale organizat în cadrul acestuia în raport cu aria protejată în care își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Fiind vorba de un eveniment cu mediatizare la nivel național, Festivalul „Luna Plină” are un impact extrem de important asupra zonei. Biertanul devine un punct turistic important la momentul festivalului, iar meșteșugarii locali au ocazia de a-și promova produsele în mod organizat unui public în mare parte originar din alte zone ale țării, realizând astfel o reclamă care depășește limitele unei expunerii regionale. În plus, o parte din cei care participă la festival au ocazia de a se familiariza cu zona și de a reveni ca turiști cu alte ocazii, iar impresiile lor acționează ca o reclamă pozitivă pentru întregul areal. Deși scopul formal al festivalului este promovarea filmului românesc, localizarea lui în Biertan are ca efect indirect promovarea capitalului natural al zonei și realizare unei reclame întregului areal înconjurător. Organizarea unui târg de produse tradiționale și hand-made în cadrul festivalului vine în completarea acestui aspect, fiind în măsură să încurajeze păstrarea unor ocupații cu veche tradiție în zona Târnavei Mari și să asigure venituri și reclamă producătorilor de acest tip.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Ca să completeze aspectul de susținător al civilizației locale, Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc are o secțiune ECO pe siteul festivalului, unde avertizează participanții asupra consumului excesiv de apă menajeră în Biertan, sat cu probleme legate de alimentarea cu apă și unde îndeamnă la controlul numărului de recipiente de plastic utilizate pe parcursul festivalului, în acest sens chiar brevetând un pahar refolosibil cu sigla festivalului, care poate fi transportat și refolosit vreme de mai multe zile.

6. Concluzii

Festivalul „Lună Plină” și târgul de produse tradiționale și hand-made care îl însoțește sunt un bun exemplu de valorificare în planul imaginii a unei zone mai puțin cunoscute a Transilvaniei. Încurajarea obiceiurilor tradiționale locale, prin reclama indirectă oferită, cu toate că acest obiectiv nu este, în mod neapărat, unul dintre cele pe care se bazează festivalul, este un avantaj uriaș de imagine oferit Biertanului, și, implicit, întregii zone înconjurătoare.

Pensiunea Bio Haus Cioran

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Societatea Comercială Bio Haus Cioran S.R.L. a fost înființată în 2007 satul Nucet, aparținând de Comuna Roșia, Județul Sibiu, având ca activitate principală Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată. Firma mai are în administrare o fermă certificată ecologic, care produce lapte, legume și fructe, pe care le prelucrează și realizează pentru vânzare zacuscă, gemuri și dulcețuri, dar și murături sau zarzavaturi.

După câțiva ani cu profituri medii, firma și-a suspendat provizoriu activitatea în 2010, fără a exista date publice referitoare la reluarea acesteia. Ținând cont de faptul că siteul pensiunii oferă la ora actuală posibilitatea efectuării de rezervări pentru cazare și masă, cel mai probabil Bio Haus Cioran S.R.L. și-a reluat în mod formal activitatea, fără a mai furniza date de ordin economic în spațiul public.

2. Zona de desfășurare a activității

Pensiunea Bio Haus se află localizată în ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului, la o altitudine medie de 525 m, care se întinde pe teritoriul a 3 județe: Mureș (13,7%); Sibiu (51,8%) și Brașov (34,5%). Situl Podișul Hârtibaciului are o suprafață totală de 246.357,1 ha fiind ce-a de-a 2-a arie protejată continentală din România, găzduind cea mai însemnată populație de acvilă țipătoare mică (*Aquila pomarina*) și de viespar (*Pernis apivorus*) din România, densitatea cea mai ridicată fiind atinsă la sud de Valea Hârtibaciului.

3. Aspecte economice/impact financiar

Replicarea cu succes a rețetei oferite de Bio Haus este relativ ușor realizabilă, sub rezerva problemelor economice ale firmei și ale cauzelor acestora, care sunt necunoscute în momentul de față. O investiție relativ consistentă este necesară în mod evident, dar o parte din aceasta trebuie ghidată către promovarea în mod corect și eficient a obiectivului. Construcția unei mici ferme bazată pe principiile agriculturii bio, care să furnizeze materie primă pentru restaurantul pensiunii este necesară, contribuind, în acest fel, la păstrarea unui specific local și din punct de vedere al activităților de alimentație publică. Păstrarea valorilor locale (mod de construcție a clădirilor și de structurare a gospodăriilor, promovarea activităților legate de turismul rural etc.) sunt foarte importante pentru a crea o activitate turistică similară, cum sunt de altfel destule în zona Sighișoarei și Podișului Hârtibaciului, care devine, încet, încet, un

important pol turistic regional, zonă cunoscută sub denumirea ecoturistică Colinele Transilvaniei.

Nu există controverse legate de Bio Haus Cioran S.R.L. în raport cu aria protejată în care își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Fiind vorba de o activitate de mică amploare, Bio Haus Cioran S.R.L. nu susține în mod semnificativ economia locală, deși există o oarecare contribuție la bugetul local. La fel ca alte exploatații agricole locale bazate pe agricultura bio, și Bio Haus a fost parte a BIOCOOP, prima cooperativă ecologică țărănească din România, care își propune promovarea produselor tradiționale românești din zona Transilvaniei (soiuri de plante și rase de animale tradiționale, metode tradiționale de agricultură, promovarea zonei Hârtibaciului ca pol de agricultură bio la nivel național).

În plus, imaginea Pensiunii Bio Haus este legată de unul dintre cele mai importante elemente pentru care zona Podișul Hârtibaciului a fost declarată arie protejată, și anume peisajul mozaicat și cel rural aparte al zonei.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Situl în interiorul căruia este localizată activitatea include un peisaj seminatural particular, rural-tradițional, foarte slab reprezentat în prezent la nivelul Uniunii Europene. O consecință a agriculturii tradiționale care încă se mai desfășoară în zonă este peisajul extreme de mozaicat, îmbinând ecosisteme de pădure întinse și puțin disturbate antropic, pajiști extraordinar de diverse din punct de vedere floristic, terenuri agricole lucrate extensiv, tocmai valorile naturale pe care se bazează activitatea turistică.

6. Concluzii

Pensiunea Bio Haus fiind bine integrată în peisajul rural din situl Natura 2000 este un bun exemplu de activitate agro-turistică dezvoltată pentru a exploata atracțiile turistice locale și potențialul natural și antropic pentru care aria protejată din care fac parte a fost trecută pe lista obiectivelor de interes european sau național. Menționăm că, în conformitate cu datele la care am avut acces, activitatea SRL-ului a suferit la nivel economico-financiar fiind nevoie de o redefinire ulterioară a statutului juridic în persoană fizică autorizată. Din punctul de vedere al modificării statutului juridic este anevoioasă prezentarea ei ca un model economic de succes pentru alți operatori similari, dar unul de succes din punct de vedere al impactului pe

care îl are la conservarea valorilor naturale și tradiționale ale uneia dintre cele mai întinse arii protejate din țară.

Bio Haus S.R.L. - Dulgherie și tâmplărie

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Bio Haus S.R.L. a fost înființată în 2006, în satul Angheluș, comuna Ghidfalău, județul Covasna, având ca activitate principală fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie pentru construcții, obiectivul principal al firmei fiind fabricarea caselor de lemn și elementelor de mobilier (biohaus.ro).

Firma a înregistrat o evoluție financiară fluctuantă, cu profituri atingând chiar 200.000 de lei anual alternate cu perioade de pierderi economice, dar pare să nu aibă probleme de sustenabilitate (cifra de afaceri depășește 500.000 de lei anual, ajungând chiar la 1.000.000 lei pe an).

2. Zona de desfășurare a activității

Activitățile Bio Haus S.R.L. se află localizate la o altitudine de 566 m, la limita sud-estică a ROSPA0082 Munții Bodoc – Baraolt, care se întinde pe teritoriul a 3 județe: Covasna, Brașov și Harghita, fiind în administrarea Consiliului Județean Covasna.

3. Aspecte economice/impact financiar

Marea problemă a acestui tip de activitate economică este piața potențială extrem de redusă și felul în care acest tip de construcții sunt privite ca fiind potrivite pentru cabane sau case de vacanță, și nu ca spații de locuit permanente, de unde numărul potențial redus de construcții și dimensiunile reduse ale acestora. Cu toate acestea, lipsa acestui tip de activitate în majoritatea regiunilor țării ar putea fi un avantaj pentru firme care vor dori să se specializeze în construcția de locuințe tradiționale.

Nu au fost identificate în spațiul public controverse legate de Bio Haus S.R.L în raport cu aria protejată la limita căreia își desfășoară activitatea.

Replicarea cu succes a activităților desfășurate de Bio Haus S.R.L. este simplă din punct de vedere tehnic și complicată din punct de vedere economic. Este nevoie, în mod evident, de o investiție substanțială și de un capital de rulaj, la fel cum este nevoie și de personal specializat, familiarizat cu tehnicile tradiționale de construcție, dar aceste probleme sunt relativ ușor rezolvabile.

4. Impact asupra comunității locale

Date fiind dimensiunile reduse ale activității, nu se poate spune că Bio Haus S.R.L. are un impact economic important asupra comunității locale. Cu toate acestea, stabilitatea economică relativă a firmei și cifra de afaceri importantă duc la contribuții semnificative la bugetul local, iar numărul crescând de angajați oferă perspective pentru viitor într-o activitate cu tradiție în zona de referință.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Firma nu susține în mod direct promovarea capitalului natural al zonei și nu are nicio relație cu aria protejată din apropiere. În ceea ce privește aspectul cultural, însă, revitalizarea construcțiilor de case tradiționale din lemn este extrem de importantă, în contextul în care, la nivel național, doar în zona Maramureșului se mai găsesc firme specializate în astfel de construcții.

6. Concluzii

Bio Haus S.R.L. poate constitui un exemplu bun de activitate durabilă desfășurată în apropierea unei arii protejate. Amploarea relativ redusă a activității și lipsa competiției unor operatori similari în zonă contribuie la păstrarea unui impact redus asupra ariei protejate, contribuind la păstrarea unor modalități tradiționale de construcție în zona de referință.

Astfel de activități se pot constitui ca exemple pentru activități desfășurate în zonele limitrofe și interiorul ariilor protejate, în măsura în care amploarea lor este controlată și în măsura în care există relații corecte între cei care realizează colectarea materiei prime și cei care administrează aria protejată. De mare importanță este păstrarea sub control a modului în care se obține materia primă necesară pentru construcții, în așa mod încât activitățile firmei să nu exercite presiuni asupra arealelor forestiere din apropiere, adică să nu se exploateze mai mult față de limitele ecologice.

Bio Boutique Hotel Club Austria Bușteni

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Boutique Hotel Club Austria S.R.L. a fost înființată în 2012, în orașul Bușteni, județul Prahova, având ca activitate principală hoteluri și alte facilități de cazare similare, și are în administrare 3 vile: Vila Iris, Elena și Bruno. Oferă 20 de locuri de cazare, repartizate în cele 3 vile, sub forma unor camere duble și oferă anumite facilități: sufragerie, grătar, birou, parcare privată.

Firma a înregistrat profit în primii doi ani de activitate, dar nu se poate stabili o tendință clară economică, dată fiind perioada prea scurtă de existență (firme.efin.ro, risco.ro).

2. Zona de desfășurare a activității

Bio Boutique Hotel Club Austria se află localizat la o altitudine de 869 m, la limita sitului Natura 2000 ROSCI0013 Munții Bucegi, suprapus peste Parcul Natural Bucegi, care se întinde pe teritoriul a 3 județe: partea sudică a județului Brașov, cea nordică a județului Dâmbovița și cea nord-vestică a județului Prahova.

3. Aspecte economice/impact financiar

Bio Boutique Hotel Club Austria încearcă să aducă pe piața locală un alt tip de turism, denumit „small luxury”. Acest tip de activitate turistică (design interior foarte atent la detalii, care să îmbine armonios stilurile clasic și modern, specifice "boutique hotelurilor", cu mobilier din lemn masiv și materiale naturale folosite pentru decorațiunile interioare - cum ar fi piatra, pluta, lemnul și pielea) nu este reprezentat în zona turistică a Văii Prahovei și, din acest punct de vedere, complexul în cauză ar putea reprezenta un punct de plecare pentru alte activități similare în zonă, în special dacă succesul economic se va confirma.

Firma are sediul social în Bușteni, din acest motiv contribuția la bugetul local cu taxe și impozite este un alt element semnificativ, cu toate că amploarea economică a afacerii nu o recomandă ca unul din marii contributori locali.

Nu există controverse legate de Boutique Hotel Club Austria S.R.L. sau de complexul hotelier administrat în raport cu aria protejată la limita căreia se desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Bio Boutique Hotel Club Austria este una din rețetele de succes extrem de ușor de replicat într-o altă arie protejată, dată fiind amploarea mică a activității și, implicit, investiția relativ accesibilă unor întreprinzători capabili de a dezvolta o nouă afacere în turism, și datorită specificului aparte al complexului, un element care lipsește în mare măsură din peisajul turistic românesc. Cu toate acestea, atragerea unei clientele care să dorească acest tip de servicii nu este chiar facilă, iar reclama trebuie foarte bine realizată în acest sens, exemplul Bio Boutique Hotel Club Austria, care și-a asociat imaginea cu a unui lanț turistic internațional fiind un element important în atingerea stabilității economice.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Deși o activitate de mică amploare, Bio Boutique Hotel Club Austria beneficiază de o bună expunere în mediul on-line și folosește pentru a-și promova serviciile și imaginea Munților Bucegi, cu toate că nu menționează statutul de arie protejată al acestora. Astfel, pe site-ul complexului se regăsesc descrise obiectivele naturale importante din Munții Bucegi, existând chiar și imagini cu tururi virtuale ale acestora, dar și descrierea principalelor trasee montane din zonă. Nu este clar dacă Bio Boutique Hotel Club Austria organizează excursii în Munții Bucegi pentru clienții complexului sau informațiile de pe site sunt doar cu funcție de reclamă zonei în care acesta este situat.

Hotelul menționează că este un BIO Hotel utilizând atât în bucătăria proprie cât și pentru serviciile de curățenie produse certificate biologic.

În ceea ce privește aspectul cultural, activitățile turistice sunt un element de tradiție în zonă, iar completarea acestora cu un element de noutate, cum este conceptul de „small luxury” adus de Bio Boutique Hotel Club Austria poate fi considerat un aport de o oarecare importanță adus unei activități tradiționale.

6. Concluzii

Bio Boutique Hotel Club Austria este una din cele mai interesante activități cu durabilitate economică și ecologică desfășurate într-o arie protejată. Conceptul aparte, amploarea redusă a afacerii și clientela exclusivistă fac din mica activitate turistică un model de stabilitate economică cu impact redus asupra mediului și cu potențial de a deveni un exemplu pentru alte astfel de concepte.

Complexul mai poate îmbunătăți relația cu mediul prin adoptarea, relativ facilă, a unor sisteme tehnice durabile, în special în ceea ce privește producerea de energie electrice și

termice, dar și prin oferirea de servicii turistice prietenoase cu mediul, gen cicloturism, drumeție, devenind în acest fel o activitate cu adevărat durabilă și o prezență aparte în peisajul turistic al Văii Prahovei, puternic antropizat și cu potențial ridicat de impact negativ asupra mediului.

Complexul piscicol Oltina

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Complexul piscicol Oltina este localizat în satul Oltina, Județul Constanța, aparținând Aquarom Elite Distributions S.R.L., cu sediul în București, societate înființată în 2003, cu scopul producerii la nivel comercial de crap românesc, somn, șalău și crap chinezesc. Începând din 2006, societatea a început un program de reproducerea sturionilor, fiind vizate speciile de morun, păstrugă, nisetru și cegă, scopul declarat al societății fiind acela de a crea un stoc de sturioni de acvacultura și, în felul acesta, să diminueze presiunea exercitată de pescuitul comercial asupra sturionului sălbatic.

2. Zona de desfășurare a activității

Aquarom Elite Distributions S.R.L. administrează Lacul Oltina, suprafață de apă de circa 1900 hectare cu adâncimea maximă de doar 1.5 m, parte a Sitului Natura 2000 ROSPA0056 Lacul Oltina, aflat în administrarea Direcției Silvice Constanța.

3. Aspecte economice/impact financiar

Nu există informații concrete referitoare la producție exploatarea piscicole, dar în anul 2009, firma a participat consistent la repopularea anumitor sectoare ale Dunării (la Stelnică și Corabia) cu circa 160.000 de puieți de sturioni, în cadrul unui program de repopulare a Dunării cu sturioni inițiat de Guvernul României în 2006.

Firma a beneficiat în anul 2010 de o finanțare de circa 1.800.000 de lei din partea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cu scopul conservării ecosistemelor și diversității biologice din cadrul exploatarea. Datele economico-financiare arată profit relativ constant în perioada 2008-2012.

4. Impact asupra comunității locale

Complexul Oltina reprezintă punct de investiție important într-o zonă săracă și fără potențial economic (situată la distanță de circa 130 km față de zona polarizantă economic a municipiului Constanța și necesitând o trecere a Dunării cu bacul până la Călărași, cel mai apropiat centru economic zonal), asigurând un venit stabil pentru un număr important de locuitori. Comuna Oltina are doar circa 2500 de locuitori și se află pe un trend demografic puternic descrescător, conform wikipedia.org. Mai mult, dezvoltarea exploatarea piscicole și

impactul mediatic de care se bucură activitățile ei ar putea atrage atenția asupra valorii turistice a zonei, transformând-o într-un punct de atracție pentru amatorii de păsări sau de pescuit, fapt în măsură să atragă investiții guvernamentale legate de infrastructura de transport și de utilitate publică a zonei.

Soluții similare bazate pe exemplul Complexului Oltina pot fi replicate cu succes și în alte areale ocupate în prezent de întinderi de apă declarate rezervații avi-faunistice, cu condiție păstrării pe cât posibil intactă a conformației malurilor și a vegetației ripariene, și cu condiția controlării efectivelor de pești rulate în cadrul ciclurilor de producție, astfel încât aceste să nu afecteze echilibrul ecologic al ecosistemului.

O serie de controverse sunt legate de exploatarea piscicolă de la Oltina, procedura prin care lacurile din Dobrogea au ajuns în administrare privată fiind contestată, presa locală acuzând presiuni politice pentru devalizarea și falimentarea societății Pestom S.A., cea care avea în proprietate lacurile dobrogene, în favoarea unor s.r.l.-uri ale afaceriștilor agreeți.

Apoi, primăria Oltina și locuitorii comunei au acuzat în mod repetat administratorul complexului piscicol de supraalimentarea lacului cu apă, depășind cu peste 1 m cotele reglementate legal, cu scopul creșterii producției piscicole, depășiri care au dus la deversări care au afectat cu mai multe ocazii exploatațile agricole locale, gospodăriile locuitorilor și chiar școala din localitatea Oltina.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Două aspecte pot fi luate în calcul în raport cu modul în care activitatea susține protejarea și conservarea capitalului natural al zonei. În primul rând, Situl Natura 2000 Oltina are ca scop protejarea speciilor de păsări care cuibăresc pe malul lacului, iar producerea de pește de către firma care administrează lacul are ca efect creșterea resurselor de hrană pentru un număr important dintre aceste specii. Apoi, Aquarom Elite Distributions S.R.L. și-a manifestat în mod evident intențiile de protecție a ecosistemelor și diversității biologice a ecosistemului lacustru, prin depunerea unui proiect și accesare de fonduri ministeriale care să fie folosite în acest scop.

În schimb, există controverse și în raport cu efectivele de păsări în baza cărora s-a realizat desemnarea ariilor protejate, fiind semnalat faptul că efectivele de păsări trecute în formularele standard pentru lacurile Dunăreni și Oltina sunt aproape identice, acuzând un mecanism de tip copy-paste la realizarea lor.

6. Concluzii

Complexul piscicol Oltina se poate constitui ca un exemplu de activitate economică sustenabilă atât din punct de vedere financiar cât și ecologic, dar din punct de vedere al impactului asupra comunităților nu putem afirma același lucru și considerăm că ar putea fi îmbunătățită relația cu localnicii, prin luarea unor măsuri de siguranță.

Activitatea economică nu prezintă pericol pentru populațiile de păsări care cuibăresc în zonă, ba chiar pare să fie implicată în activități de protejare a habitatelor pentru care lacul a fost declarat arie protejată, iar, în contextul controlării scăpărilor legate de supraalimentarea lacului și de suprapopulare cu specii de interes economic, complexul nu prezintă nicio amenințare la adresa ariei protejate, putând contribui la promovarea acestuia ca zona de interes din punct de vedere al biodiversității, facilitând chiar derularea unor activități ecoturistice.

Stuf Delta Production s.r.l. Tulcea

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Stuf Delta Production S.R.L. a fost înființată în 1998, având ca activitate principală silvicultura și alte activități forestiere, la momentul actual deținând licențele de exploatare a stufului pentru 5 puncte de exploatare, în zonele Rosu-Puiu, Cordon litoral, Holbina-Dranov, Sinoie, Buhaz din Delta Dunării într-un areal discontinuu pe circa 14.500 de ha.

Datele economico-financiare arată o activitate susținută a firmei pe o perioadă de cel puțin 10 ani (2003-2013), cu cifre de afaceri în jurul valorii de 5-6 milioane de lei anual și cu profituri relativ mici, dar constante. În anul 2011, firma a fost cotate pe locul 24 la nivel național în cadrul categoriei Silvicultura și alte activități forestiere, o poziție importantă într-un sector economic în mare expansiune.

2. Zona de desfășurare a activității

Arealul de colectare a stufului concesionat de către Stuf Delta Production S.R.L. (Fig. 31) se află localizat în interiorul ROSCI0065 Delta Dunării și ROSCI0066 Delta Dunării – Zona Maritimă, suprapunându-se și cu ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoie.

3. Aspecte economice/impact financiar

Replicarea cu succes a rețelei oferite de Stuf Delta Production S.R.L. este dependentă de o serie de factori, cel mai important fiind capacitatea Deltei Dunării de a oferi materia primă necesară unei astfel de activități. Deși în esență o activitate simplu de administrat și cu o cerere bună pe piață, se pare că nu multe societăți se oferă să deruleze astfel de activități în arealul deltei, doar 7 din cele 12 areale stuficole din zonă fiind concesionate și doar două societăți comerciale având contracte de exploatare în desfășurare. Dincolo de capacitatea de furnizare a materiei prime, accesul în zonele de colectare este principala problemă a acestui tip de activitate, motiv pentru care și societatea în cauză își concentrează activitățile în zona Sinoie-Dranov, mai accesibilă, punând presiune mare pe ecosistemele din arealul respectiv.

4. Impact asupra comunității locale

Datorită amplitudinii mari a activităților desfășurate, Stuf Delta Production are un impact economic important asupra localităților din zona de recoltare, oferind o alternativă pentru

populația locală, în rândul căreia se înregistrează un șomaj ridicat. De asemenea, după cum s-a menționat anterior, contribuțiile la bugetele locale sunt importante și contribuie la stabilitatea economică a zonei Deltei Dunării.

Deși cifra de afaceri e impresionantă, profitul, deși existent, este extrem de redus, neexistând informații publice referitoare la eventuale amortizări de investiții derulate (utilaje de colectare și transport, spre exemplu), care ar scădea mult eventualele profituri. Dacă acestea există, amortizarea lor ar fi suficientă pentru maximizarea beneficiilor economice ale companiei. În caz contrar, se poate deduce că activitatea are, la modul general, o marjă mică de profit, și că o creștere a acestuia ar fi posibilă doar ca urmare a extinderii spațiale a activității, fapt ce ar contravenii cu dezideratul de protecție a zonelor importante din punct de vedere al biodiversității din Delta Dunării.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Activitatea nu susține în mod direct protejarea capitalului natural al zonei, și nu contribuie în mod direct la promovarea valorilor de arie protejată ale regiunii. Dat fiind că aproape întreaga producție este destinată exportului, unde este la mare căutare pentru realizarea acoperișurilor caselor ecologice (circa 98%, conform surselor media) și că cererea este în creștere, tendința de expansiune a activității de recoltare ar putea chiar avea efecte negative asupra ecosistemului și ar crește impactul antropic într-un areal oricum dificil de controlat.

Un element important de luat în seamă în atingerea sustenabilității zonei este modul în care activități tradiționale legate de materia primă colectată de companie (realizare de rogojini, coșuri, acoperișuri pentru locuințe, garduri) sunt încurajate la nivel local, dat fiind faptul că firma nu este interesată de aceste activități, scopul principal al exploatării fiind furnizarea de materie primă pentru export (în special Germania, Olanda și Franța), unde acestea sunt folosite pentru acoperișurile caselor de tip ecologic.

Nu în ultimul rând, sunt de menționat și controversile în care este implicată compania, de la interesele politice invocate de presa locală la momentul acordării licențelor de exploatare, mai puțin importante în contextul prezentului studiu, la conflictul cu administrația locală din comuna Mihai Viteazu, care acuză firma că ar fi exploatat și suprafețe care nu au fost concesionate din aria protejată Grindul Lupilor, și la suspiciunile legate de incendierea de către firmă a unor suprafețe stuficole aflate în exploatare, cu scopul de a regenera vegetația din zonă, în arealul din preajma Lacului Sinoe.

6. Concluzii

Exploatarea stufului în Delta Dunării de către Stuf Delta Production poate constitui un exemplu de activitate sustenabilă la nivel economic, deși profiturile firmei nu sunt impresionante, și poate constitui o alternativă economică viabilă pentru populația din zonă, puternic afectată de șomaj și sărăcie.

În ceea ce privește sustenabilitatea ecologică, recoltarea stufului în regiunea deltei ridică o serie de probleme, pornind de la respectarea perimetrelor delimitate pentru recoltare de către firme, și continuând cu impactul asupra ariilor protejate din preajma zonelor de recoltare, afectate direct sau indirect de activitățile desfășurate, sau cu lipsa unui program de valorificare la nivel local a resurselor stuficole prin activități tradiționale.

Dacă Stuf Delta Production S.R.L. va rezolva problemele ridicate anterior, poate deveni un model de activitate economică sustenabilă din toate punctele de vedere, desfășurată într-un areal de maximă importanță la nivel european și poate deschide drumul către relansarea economică a unei zone cu mari probleme din acest punct de vedere.

Domeniul Dracula Daneș

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Societatea Comercială Fîntîna Marcului S.R.L. a fost înființată în 1991, având ca activitate principală Restaurante. Începând cu anul 2004, firma a înregistrat profituri fluctuante, fără a înregistra pierderi în nici un an până în momentul actual și având vârfuri de profit care au depășit 100.000 de lei anual. Succesul economic și de imagine al complexului este în măsură să asigure un exemplu de activitate bazată pe principii tradiționale care valorifică în mod corect potențialul natural și antropic al zonei, încurajând și alte astfel de inițiative, benefice pentru păstrarea în starea actuală a zonei de interes.

2. Zona de desfășurare a activității

Domeniul Dracula Daneș este localizat în satul Daneș, aparținând de comuna Daneș, Județul Mureș, la o altitudine de circa 1082 m. Domeniul Dracula Daneș administrată de Fîntîna Marcului S.R.L. se află localizat în interiorul ROSCI0227 Sighișoara-Târnava Mare. ROSCI227 Sighișoara – Târnava Mare, care se întinde pe teritoriul a 3 județe: Mureș (52%); Sibiu (28%) și Brașov (20%), se încadrează în Podișul Târnavelor și parțial în Podișul Hârtibaciului și are o suprafață de 85815 ha.

3. Aspecte economice/impact financiar

Deși la ora actuală putem vorbi doar de o imagine cunoscută la nivel local, Domeniul Dracula devine din ce în ce mai vizibil pe piața turistică națională, fapt ce se reflectă în indicatorii economici ai firmei. O creștere a volumului și calității reclamei ar putea contribui la intensificare traficului turistic în zonă, situație de care ar beneficia atât Domeniul Dracula, cât și întreaga arie a sitului. De altfel, una din problemele turismului în zonă este caracterul dispart al obiectivelor de cazare și modul individual în care acestea se promovează, păstrând reclama la nivel local și bazându-se pe transmiterea verbală a informației. Crearea unei asociații a operatorilor în turism din zona Sighișoara-Târnava Mare ar putea crește numărul de potențiali turiști și ar putea aduce beneficii sporite pentru areal.

Replicarea cu succes a rețetei oferite de Domeniul Dracula este în esență simplă, sub rezerva existenței resurselor financiare. Proprietarii domeniului au realizat investiții serioase periodice până la nivelul actual al activității, replicarea la acest nivel fiind dependentă de o investiție destul de consistentă. În rest, păstrarea valorilor locale (mod de construcție a clădirilor și de structurare a gospodăriilor, promovarea activităților legate de turismul rural,

turism ecvestru, etc.) sunt suficiente pentru a crea o activitate turistică similară, cum sunt de altfel destule în zona Sighișoarei, un important pol turistic regional.

Nu există controverse legate de Domeniul Dracula Daneș sau de firma care îl administrează în raport cu aria protejată în care își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

La nivel local, Complexul Dracula Daneș este extrem de bine reprezentat ca brand turistic, situație de care a beneficiat și beneficiază întreaga comună, asimilată ca punct de atracție turistică în zona dintre Mediaș și Sighișoara. Numărul constant de angajați indică faptul că și din punct de vedere economic societatea este un jucător important pe piața locală iar contribuția constantă și importantă la bugetele locale fac din Fîntîna Marcului S.R.L. principalul agent economic de pe teritoriul administrativ al comunei.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Domeniul Dracula se declară pe pagina de prezentare a site-ului propriu ca fiind localizat pe cursul Târnavei Mari, în apropierea cetății legendare a Sighișoarei, legându-se prin localizare de zona protejată a sitului Natura 2000. Zona este descrisă ca un paradis rural, departe de agitația orașului și de tehnologie, cu pajiști bogate în specii floristice, una dintre principalele motive pentru care arealul Sighișoara-Târnava Mare a fost declarat ca fiind de interes comunitar.

6. Concluzii

Domeniul Dracula Daneș este unul dintre cele mai bune exemple de activități turistice concepute pentru a exploata exact atracțiile turistice locale și potențialul natural și antropic pentru care aria protejată din care fac parte a fost trecută pe lista obiectivelor de interes european sau național.

Integrarea foarte bună în peisajul rural din situl Natura 2000, promovarea activităților ecoturistice sau a turismului „slow” și brandul recunoscut local, cu o vizibilitate crescândă la nivel național sunt elemente care fac din complexul turistic una dintre cele mai importante activități turistice din zonă și un model de succes pentru alți operatori similari, contribuind la conservarea valorilor tradiționale ale uneia dintre cele mai întinse arii protejate din țară.

Fabrica de Lapte Braşov S.A.

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Fabrica de Lapte Braşov S.A. a fost înființată în noiembrie 1999, în oraşul Baraolt, Judeţul Covasna, având ca activitate principală fabricarea produselor lactate şi a brânzeturilor, fiind în prezent parte a grupului economic grec Olympus, unul dintre marii producători de produse lactate care a investit în realizarea de produse bio.

Indicatorii economico-financiari arată profituri semnificative (între 300.000 şi 850.000 de lei anual) pentru perioada 2005-2010, urmate de pierderi, cel mai probabil datorate unor investiții în extinderea activității, fapt confirmat de cifra de afaceri, aflată în creştere constantă pentru perioada 2009-2013, şi situată în jurul valorii de 240.000.000 de lei la ora actuală. Indicatorii în cauză sunt cei care au adus compania pe primul loc la nivelul judeţului în topul marilor companii.

2. Zona de desfășurare a activității

Spațiile de producție a Fabricii de lapte Braşov S.A. se află localizat la altitudinea de 482 m, la limita nordică a ROSPA0082 Munții Bodoc – Baraolt, care se întinde pe teritoriul a 3 județe: Covasna, Braşov şi Harghita, fiind în administrarea Consiliului Judeţean Covasna.

3. Aspecte economice/impact financiar

Este dificil de replicat rețeta Fabricii de Lapte Braşov S.A., dată fiind amploarea mare pe care o are activitatea şi faptului că este bazată pe o activitate economică preexistentă, care a fost doar retehnologizată şi modernizată, cu investiții totale mari şi greu cuantificabile. Implicarea unui consorțiu internațional, cum este grupul Olympus, care dispune de imagine formată într-o lungă perioadă de timp şi de resurse financiare importante sunt elementele care au transformat Fabrica de Lapte Braşov într-o activitate stabilă economic, astfel că replicarea rețetei de succes ar fi dependentă de investiții masive şi de o campanie bine susținută şi realizată de marketing.

4. Impact asupra comunității locale

Datorită cifrei de afaceri foarte mare, Fabrica de lapte Braşov S.A. are un impact extrem de important asupra localităților din apropiere, oferind, în mod direct sau indirect, un număr important de locuri de muncă, iar cifra de afaceri în creştere a companiei indică o creştere în

viitorul apropiat a personalului angajat, în trendul din ultimii ani. Compania asigură materie primă pentru un număr important de distribuitori de produse alimentare, contribuind, în mod indirect, la un număr important de locuri de muncă adresate celor care se ocupă cu vânzarea cu amănuntul a produselor realizate.

Deși în general imaginea firmei este una pozitivă în spațiul media, există mici controverse legate de activitatea acesteia, presa semnalând că, alături de olandezii de la Friesland Campina, proprietarii greci ai Fabricii de Lapte Brașov au apelat la importuri de lapte din Ungaria pentru a asigura necesarul de producție, defavorizând micii producători locali din jurul Brașovului, cu care aveau contracte de furnizare, în special pentru producția de lactate bio.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Din nefericire, activitatea economică nu susține în nici un mod capitalul natural al ariei protejate Bodoc-Baraolt prin faptul că nu achiziționează materie primă de pe teritoriul ariei protejate, deși promovarea produselor bio ar putea fi pusă în legătură cu o calitate bună a mediului din care provin aceste produse. Creșterea vitelor fiind o activitate cu tradiție în zona Brașov-Covasna, se poate afirma că, în mod indirect, prin colectarea laptelui produs în mod tradițional (folosit pentru producerea lactatelor bio), compania sprijină păstrarea unor îndeletniciri tradiționale, cu impact minim asupra mediului.

6. Concluzii

Fără a fi cel mai vizibil jucător de pe piața de produse lactate, investiția grupului Olympus în România pare să fie una din rețetele de succes economic ale ultimei perioade, bazată pe preluarea și re tehnologizarea unor obiective economice de succes din perioada comunistă. Beneficiind de aportul de capital și de imagine al firmei coordonatoare, compania a reușit să-și stabilească un loc important pe piața de produse lactate din România, fiind, la ora actuală, cel mai ieftin producător bio de pe piață.

Prin investițiile majore în sectorul bio, a deschis și promovat, prin expunerea de care se bucură ca mare producător alimentar, o nișă de piață aproape inexistentă, construind oportunități pentru micii producători locali bazați pe tehnici de cultură și prelucrare tradițională. Dacă firma va reveni la sprijinirea micilor producători de lapte bio de la nivel local, cel mai probabil va deveni cel mai important producător de lactate bio din România în viitorul apropiat care investește în dezvoltarea comunităților locale cu acest tip de îndeletniciri.

Hotel Paradiso Mangalia

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Aldini Turism S.R.L. a fost înființată în 2005 în orașul Timișoara, având ca activitate principală hoteluri și alte facilități de cazare similare. Cu excepția perioadei de început a activității, firma a înregistrat profituri substanțiale în fiecare an de activitate (depășind chiar 2 milioane de lei în anul 2008), iar cifra de afaceri a companiei este situată în jurul valorii de 5-7 milioane de lei, situație care a propulsat-o pe primul loc în rândul firmelor care desfășoară activități turistice în județul Timiș.

2. Zona de desfășurare a activității

Hotelul Paradiso se află localizat în apropierea SCI0094 Izvoarele sulfuroase submarine de la Mangalia la altitudini cuprinse în jurul valorii de 8-12 m. Aria naturală, cu o suprafață de 382 ha se află în extremitatea sud-estică a județului Constanța, în partea portuară estică a orașului Mangalia.

3. Aspecte economice/impact financiar

Beneficiind de potențialul turistic încă important oferit de Marea Neagră, o astfel de investiție este oricând posibilă și un program coerent de marketing poate conduce la rezultate economice similare.

Replicarea rețetei de succes a Hotelului Paradiso este posibilă doar ca urmare a unei investiții majore în infrastructură. Doar pe litoralul românesc sunt zeci de hoteluri aflate în paragină care ar putea fi privatizate și ar putea fi renovate după modelul oferit de Hotelul Paradiso, contribuind la relansarea și creșterea calității turismul românesc, în general, și a celui din zona litorală, în particular.

Nu există controverse legate de complexul hotelier, sau de firma care îl administrează în raport cu aria protejată.

4. Impact asupra comunității locale

Datorită numărului relativ mare de angajați și stabilității economice, Aldini Turism S.R.L. are un impact consistent asupra populației din Mangalia și satele din apropiere, oferind o alternativă economică localnicilor, în domenii diferite.

În contextul în care turismul este văzut ca principala activitate economică în zonă, iar marii operatori în turism sunt în declin în zona Mangaliei, prezența unei activități de mare amploare cu o puternică sustenabilitate economică este un element important pentru economia locală, atât la nivel de imagine, cât și prin contribuțiile la bugetul local, chiar dacă acestea nu sunt atât de consistente, prin prisma faptului că firma care deține complexul își are sediul social într-un alt județ.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

La fel ca și celelalte activități turistice din zonă care beneficiază de baze de tratament, și Hotelul Paradiso promovează valoarea terapeutică a izvoarelor sulfuroase din zonă, izvoare care au aceleași calități cu cele din zona continentală (provenind în mod natural din aceleași acvifere). Utilizarea acestora în context terapeutic, prin captarea la nivelul zonei continentale a pânzei freatice sulfuroase ce alimentează izvoarele din zona maritimă și utilizarea unui volum relativ redus pentru tratamente, reduce eventuala presiune care ar putea fi exercitată asupra ariei protejate prin desfășurarea de activități de exploatare în interiorul sitului Natura 2000.

6. Concluzii

Hotelul Paradiso este una din poveștile de succes ale relansării turismului în zona Mării Negre, activitate puternic afectată de lipsa de viziune și de capital de după 1990, în mod similar cu multe alte ramuri economice cu potențial. Din acest punct de vedere, al sustenabilității economice, dar și al impactului social adăugat Aldini Turism S.R.L. este un exemplu bun de urmat.

Poziționarea aparte a ariei protejate din apropiere, în afara zonei de influență a activităților turistice din zona litorală, reprezintă un aspect important în menținerea ei în stare bună, iar valorile pentru care a fost declarată aria protejată să fie ferite de influența activităților antropice din zona de coastă, avantajând structurile turistice de tipul Hotelului Paradiso.

Ideea Lemn S.R.L. - prelucrarea lemnului

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Ideea Lemn S.R.L. a fost înființată în 2007 în orașul Borșa, Județul Maramureș, având ca activitate principală tăierea și rindeluirea lemnului. Datorită cifrei de afaceri consistente, activitatea economică în cauză are un impact important asupra localităților din apropiere, prin oferirea unui exemplu de viabilitate economică a unei activități cu tradiție în zonă.

Datele economico-financiare arată o evoluție relativ stabilă în perioada de funcționare, cu profituri constante, care depășesc frecvent 100.000 de lei anual, fapt ce i-a asigurat un loc important în rândul agenților economici la nivel local. Stabilitatea economică a firmei și profiturile aflate în creștere constituie un alt mare avantaj prin contribuțiile la bugetul local al comunei, capitol la care Ideea Lemn S.R.L. face parte dintre liderii locali.

2. Zona de desfășurare a activității

Ideea Lemn S.R.L. se află la limita Parcului Național Munții Rodnei, la o altitudine de circa 697m, arie protejată cu o suprafață de 48062 ha, dintre care 3300 ha declarate Rezervație a Biosferei în anul 1979. Parcul Național Munții Rodnei, înființat oficial în 1990, este și sit Natura 2000, cu codurile ROSCI0125 și ROSPA0085, fiind localizat la limita județelor Bistrița (80% din sit) și Maramureș (20% din sit).

3. Aspecte economice/impact financiar

Data fiind relativa simplitate a activității economice descrise, replicarea acestora e relativ facilă, prin prisma unei investiții relativ accesibile și a amplasării activității în areale cu resurse de lemn care să permită exploatarea. Din punct de vedere economic, piața de desfacere a produselor din lemn este încă insuficient ocupată, iar o altă activitate amplasată într-un alt areal geografic ar putea atinge un succes economic similar cu cel al Ideea Lemn S.R.L.

Nu există controverse legate de Ideea Lemn S.A. în raport cu aria protejată unde își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Datorită cifrei de afaceri consistente, activitatea economică în cauză are un impact important asupra localităților din apropiere, prin oferirea unui exemplu de viabilitate

economică a unei activități cu tradiție în zonă. Deși nu are la momentul actual un număr mare de angajați, perspectivele sunt extrem de favorabile în acest aspect. Stabilitatea economică a firmei și profiturile aflate în creștere constituie un alt mare avantaj prin contribuțiile la bugetul local al comunei, capitol la care Ideea Lemn S.R.L. face parte dintre „campionii” locali.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Nu există indicii referitoare la pagube produse ariei protejate, cum este cazul cu multe din firmele activând în domeniu în zona Maramureșului, dar din nefericire, activitatea economică nu susține în nici un mod capitalul natural al ariei protejate, în cadrul campaniilor publicitare neexistând elemente care să promoveze aria protejată din apropiere. Din punct de vedere al sustenabilității ecologice, Ideea Lemn S.R.L. nu prezintă mari probleme, dar cu toate acestea orice activitate în domeniu ar trebui să folosească doar masă lemnoasă exploatată în mod sustenabil și legal, iar activitatea să fie certificată sub lanț de custodie.

6. Concluzii

Ideea Lemn S.R.L. este un exemplu de mică activitate economică bazată pe tradiții locale care reușește să atingă o relativă sustenabilitate economică fără a afecta în vreun fel valorile ariei protejate din apropiere.

Din nefericire, astfel de mici activități nu reușesc să devină suficient de puternice din punct de vedere economic încât să-și permită revenirea la metode tradiționale de prelucrare sau pentru a contribui în mod direct la finanțarea, mediatizarea sau susținerea ariilor protejate în interiorul sau în apropierea cărora se află situate, în special din cauza lipsei diversificării produselor finite pe care le realizează. Investiții suplimentare orientate în diversificarea și mediatizarea producției, incluzând aici și produse sau subproduse realizate după tehnici tradiționale, sau poate dobândirea unor certificate care atestă un management și o utilizare în concordanță cu principiile dezvoltării durabile (ex. certificarea FSC pentru lanț de custodie) ar putea constitui un avantaj economic pentru aceste activități, și, în mod indirect, o imagine mai bună a ariilor protejate adiacente.

Ferma Jurcoi

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Ferma Jurcoi a fost înființată în 1999, în satul Roșia, în Județul Sibiu, la o altitudine de circa 452 m având ca activitate principală activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor). În primii ani, firma a înregistrat profituri fluctuante, conform datelor publice existente, care au început să crească după 2007, în ultimii ani au devenit constante și consistente, dublate de o creștere constantă a cifrei de afaceri.

La ora actuală ferma cultivă cereale, floarea soarelui, soia și furaje, totul certificat ecologic, pe o suprafață de 69 de ha, dintre care 44 proprietatea firmei și restul în arendă. Este prima locație din țară care a produs ulei bio de floarea soarelui presat la rece și, de câțiva ani, alături de culturi agricole ferma a început creșterea bivolistilor, având în prezent 15 exemplare.

2. Zona de desfășurare a activității

Ferma este localizată în ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului, la o altitudine medie de 525 m, care se întinde pe teritoriul a 3 județe: Mureș (13,7%); Sibiu (51,8%) și Brașov (34,5%). Situl Podișul Hârtibaciului are o suprafață totală de 246.357,1 ha fiind ce-a de-a 2-a arie protejată continentală din România, găzduind cea mai însemnată populație de acvilă tipătoare mică (*Aquila pomarina*) și de viespar (*Pernis apivorus*) din România, densitatea cea mai ridicată fiind atinsă la sud de Valea Hârtibaciului.

3. Aspecte economice/impact financiar

Ferma Jurcoi și activitățile similare fac mari eforturi pentru a rezista pe piața agricolă românească, dată fiind producția mai mică a fermelor ecologice și riscurile mai mari implicate de neutilizarea substanțelor chimice în producție. În plus, piața bancară din România oferă cu mare greutate credite pentru agricultură, motiv pentru care fermele ecologice, inclusiv cea în discuție, se află în permanență sub spectrul falimentului în cazul unei producții compromise. În ceea ce privește Julia Bio Expo s.r.l., se pare că firma și-a asigurat pentru moment stabilitatea economică, iar creșterea constantă a cifrei de afaceri arată că produsele realizate sunt competitive și căutate de piața de desfacere.

Replicarea cu succes a unei activități similare Fermei Jurcoi este departe de a fi facilă. Pe lângă investiția inițială consistentă, este nevoie de investiții permanente și de cunoștințe serioase de agronomie pentru a putea realiza o producție consistentă cantitativ și calitativ de produse bio, dar și de adaptarea la condițiile climatice și de sol din zona luată în calcul.

Nu există controverse legate de Ferma Jurcoi în raport cu aria protejată în care își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Fiind una dintre primele ferme bazate pe agricultura bio din zona Transilvaniei și având un istoric de 13 ani și o suprafață cultivată extrem de mare, Ferma Jurcoi este un reper important în agricultura locală și un model de succes pentru alte astfel de activități. Datorită imaginii deja formate de Ferma Jurcoi și de alte exploatații agricole similare existente în zonă, și alți producători agricoli pot profita de statutul de zonă importantă a agriculturii bio românești, statut care poate aduce profituri importante pentru cultivatorii și crescătorii de animale din zonă.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Ferma Jurcoi este parte a BIOCOOP, prima cooperativă ecologică țărănească din România, instituție care își propune promovarea produselor tradiționale românești din zona Transilvaniei (soiuri de plante și rase de animale tradiționale, metode tradiționale de agricultură, promovarea zonei Hârtibaciului ca pol de agricultură bio la nivel național), majoritatea celor implicați desfășurându-și activitățile de producție în interiorul sitului Podișul Hârtibaciului, inclusiv situl Natura2000 Sighișoara-Târnava Mare, peste care se suprapune.

6. Concluzii

Din punctul de vedere al activităților economice sustenabile, poate Ferma Jurcoi este unul dintre cele mai bune exemple existente. Activitățile de producție sunt localizate în arealul protejat, sunt bazate pe principiile agriculturii bio, folosesc soiuri de plante și rase de animale cu tradiție în zona de reședință și au reușit, după o perioadă relativ scurtă de timp, să devină un succes economic și de imagine la nivel local.

Asocierea cu alți producători similari din zonă contribuie la formarea unei imagini de areal în care civilizația rurală transilvană, unul dintre obiectivele protejate prin intermediul sitului Natura 2000, este continuată în spiritul tradițiilor locale, oferind un exemplu de sustenabilitate care ar putea fi luat de exemplu în orice studiu referitor la ariile protejate.

Muntele Cozia S.R.L. - servicii de cazare

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Cabana Cozia este administrată de S.C. Muntele Cozia S.R.L. și a fost înființată în 1993 pe teritoriul administrativ al Comunei Sălătrucel, Județul Vâlcea și are ca tip de activitate facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată.

Datele economico-financiare, arată că o creștere spectaculoasă a cifrei de afaceri în perioada 2006-2009, în urma unor investiții în modernizarea cabanei, urmată de o perioadă de scădere a indicatorilor financiari și pierderi economice, rezultate, cel mai probabil, din amortizarea investițiilor anterioare.

2. Zona de desfășurare a activității

Cabana Cozia se află localizată în interiorul ROSCI0046 Cozia, care se suprapune peste teritoriul Parcului Național Cozia localizat în Județul Vâlcea la o altitudine de circa 1580 m și o suprafața totală a parcului de 16.677 ha.

3. Aspecte economice/impact financiar

La ora actuală, Cabana Cozia este încă un obiectiv de importanță locală, iar creșterea acestei vizibilități, mai ales ca urmare a investițiilor realizate, ar putea constitui un avantaj atât pentru firma care administrează cabana, cât și pentru aria protejată. Deși amplasată într-un areal cu multe facilități de cazare, cabana este singura activitate turistică din zona înaltă a parcului, iar acest aspect ar putea constitui un avantaj și un element important în reclama viitoare.

Replicarea cu succes a rețetei oferite de Cabana Cozia este relativ simplă, nefiind vorba de o activitate de mare amploare sau de o investiție substanțială. Din acest motiv, impactul asupra ariei protejate este minim, iar astfel de locații turistice ar putea fi amplasate, în limitele permise de organizarea ariilor protejate, în multe dintre parcurile sau rezervațiile din România, putând chiar contribui la promovarea imaginii acestora și la promovarea unui turism sustenabil în zonele respective.

Nu există controverse legate de Muntele Cozia S.R.L. sau de cabana administrată de firmă în raport cu aria protejată unde își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Muntele Cozia S.R.L. are un impact economic extrem de redus pentru comunitățile din apropiere, datorită numărului mic de angajați și a indicatorilor economico-financiari reduși, dar și a faptului că sediul social al firmei se află în Râmnicu Vâlcea.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Activitatea nu susține în mod direct protejarea capitalului natural al zonei, dar contribuie în mod indirect la promovarea ariei protejate prin reclama pe care o face zonei în care este amplasată. Denumirea cabanei, similară cu cea a ariei protejate, are, de asemenea, rolul de a promova zona în care este amplasată, iar creșterea nivelului de expunere a activității economice ar putea conduce la beneficii de imagine și pentru aria protejată.

6. Concluzii

Cabana Cozia este un exemplu bun de activitate durabilă desfășurată într-o arie protejată. Amploarea mică a activității și lipsa unui cadru mai larg de dezvoltare a activităților turistice în zona înaltă a Parcului Cozia conduc la un impact redus asupra ariei protejate, cu atât mai mult cu cât activitatea este amplasată în interiorul acesteia.

La fel ca și alte cazuri de mici activități turistice, astfel de exemple pot constitui baza activităților desfășurate în interiorul ariilor protejate, în măsura în care amploarea lor este controlată și în măsura în care există relații de colaborare între firmele implicate și cei care administrează aria protejată, contribuind, în acest mod, la promovarea valorilor pentru care aria a fost desemnată pentru protecție.

Hotelul Orizont Predeal - servicii de cazare

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Orizont Turism S.A., administratorul Hotelului Orizont, a fost înființată în 1995, având ca activitate principală hoteluri și alte facilități de cazare similare Orizont Turism S.A. Hotelul Orizont oferă 258 de locuri de cazare și dispune și de un forum format din 4 săli de conferință, spa & fitness (piscină interioară, jacuzzi, sală fitness și saună). Este dotat cu două restaurante, Orizont și Miorița, completate de cramă, bar și cigar club.

Firma este la ora actuală cea mai mare activitate economică din Predeal (conform bilanțului pe anul 2013), iar indicatorii economico-financiari arată o creștere spectaculoasă a cifrei de afaceri după 2009 (până în jurul valorii de 10 milioane de lei), chiar dacă profiturile sunt negative, cel mai probabil ca urmare a unor investiții masive în infrastructură. În ultimii ani firma a recuperat din pierderi și prognozele financiare arată că va înregistra, cel mai probabil, profituri în perioada următoare.

2. Zona de desfășurare a activității

Hotelul Orizont din Predeal se află localizat la o altitudine de circa 1050 m, la limita estică a sitului Natura 2000 ROSCI0013 Munții Bucegi (care se suprapune peste Parcul Natural Bucegi), care se întinde pe teritoriul a 3 județe: partea sudică a județului Brașov, cea nordică a județului Dâmbovița și cea nord-vestică a județului Prahova, fiind administrat de o structură nouă, constituită ca subunitate a Regiei Naționale a Pădurilor-Romsilva, respectiv a Direcției Silvice Târgoviște.

3. Aspecte economice/impact financiar

Orizont Turism S.A. este cel mai important operator economic din orașul Predeal, la rândul său una dintre cele mai importante localități de pe valea Prahovei, cea mai activă zonă turistică a României la ora actuală. Prin acest statut, compania are o importanță locală deosebită, fiind un exemplu de calitate în domeniu într-o zonă în care activitățile turistice domină piața economică.

Replicarea modelului oferit de Hotelul Orizont din Predeal este facilă în teorie, dar relativ dificilă în practică, fiind dependentă de investiții majore și bine calculate pentru obținerea unui produs turistic de calitate superioară. Această condiție fiind îndeplinită, păstrarea unor standarde ridicate de calitate și reclama bine realizată ar fi suficiente pentru a

atinge indicatori economico-financiari similari, cu mențiunea amplasării activității într-o zonă cu trafic turistic important, unul din atuurile evidente ale Orizont Turism S.A.

Nu există controverse legate de Orizont Turism S.A. sau de hotelul administrat de aceasta în raport cu aria protejată în apropierea căreia se află.

4. Impact asupra comunității locale

Dat fiind faptul că firma are sediul social în Predeal, contribuția la bugetul local cu taxe și impozite este extrem de semnificativă, fiind cel mai important contributor la acest buget și una dintre firmele cu cea mai mare creștere în zonă în ultima perioadă și cu cel mai bun potențial de creștere în perioada următoare. Din acest motiv, perspectiva creșterii numărului de angajați și stabilitatea financiară oferită pentru cei deja angajați de companie sunt elemente care contribuie la importanța locală a Orizont Turism S.A.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Hotelul Orizont și firma care îl administrează nu susțin în mod direct protejarea capitalului natural al zonei, atracțiile turistice de care se leagă prezentarea hotelului fiind cele legate de obiectivele istorice și culturale din apropiere (Castelele Peleş și Bran, Cetatea Râșnov sau Brașovul). Din acest punct de vedere, se poate afirma că Orizont Turism S.A. contribuie la protejarea capitalului cultural al zonei, în același context putându-se vorbi și de practicare cu succes a unei activități economice, turismul, cu mare tradiție în zona văii Prahovei.

6. Concluzii

Hotel Orizont din Predeal este unul dintre cele mai bune exemple de activitate sustenabilă economic și cu potențial de creștere situată la limita unei arii protejate. Calitatea serviciilor, tradiția îndelungată a activităților turistice în zonă și potențialul natural deosebit sunt atuurile de care beneficiază activitatea, atuuri care, folosite în mod corect, vor putea asigura păstrarea și chiar creșterea nivelului economic actual.

Din nefericire, astfel de mari activități economice nu își creează o relație cu ariile protejate din apropierea lor, concentrându-și investițiile doar pentru realizarea de profit și considerând potențialul natural de care beneficiază ca o resursă pentru care nu este nevoie de investiții. Din acest punct de vedere, contribuții economice directe sau indirecte (prin reclamă de exemplu) realizate în beneficiul ariilor protejate ar putea conduce la o mai bună promovare

a acestora și la o creștere a capitalului de imagine și, implicit, a indicatorilor economici pentru activități de tipul celei desfășurate de Orizont Turism S.A.

Pensiunea Casa Ecologică Mehadia

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

S.C. IMRA 2001 S.R.L., administratorul Pensiunii Casa Ecologică, a fost înființată în 2001, în comuna Mehadia, județul Caraș – Severin, având ca activitate principală facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată. Pensiunea Casa Ecologică oferă 170 de locuri de cazare precum și alte facilități cum ar fi: sală de conferințe, restaurant propriu, bază de tratament, piscină, saună, jacuzzi, sală de fitness, tenis de masă și teren de sport, precum și loc de barbeque și foișor.

Indicatorii economico-financiari arată că firma a înregistrat profituri constante, deși nu impresionante, în fiecare an de la înființare, iar cifra de afaceri este în creștere în ultima perioadă, ajungând în jurul valorii de 400.000 de lei anual (firme.efin.ro, risco.ro, listafirme.ro).

2. Zona de desfășurare a activității

Pensiunea Casa Ecologică se află localizată la o altitudine de 164 m, la limita Parcului Național Domogled – Valea Cernei (ROSCI0069, ROSPA0035) care se întinde pe teritoriul a 3 județe: Caraș-Severin, Gorj și Mehedinți, fiind administrat de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva.

3. Aspecte economice/impact financiar

Datele economico-financiare arată că IMRA 2001 S.R.L. a reușit să producă profit pe întreaga perioadă de activitate, chiar dacă aceste profituri pot fi considerate ca ne semnificative la nivelul de dezvoltare al activității. Maximizarea acestor beneficii, adică a profitului ar putea fi legată doar de creșterea numărului de clienți ai complexului, dependentă de creșterea vizibilității Casei Ecologice în spațiul mediatic sau de colaborarea cu agenții turistice capabile să crească fluxul de clienți, agenții adesea ignorate de structurile turistice de dimensiuni medii și mici.

Replicarea unei activități turistice de tipul Pensiunii Ecologice este dependentă, în mare măsură, de investiția necesară pentru construcția facilităților de cazare, alimentație publică și agrement, și, în cazul în care există resurse necesare în zonă, a celor de tratament. Amploarea investițiilor e dependentă de amploarea dorită a activității, iar găsirea unei locații care să ofere potențialul turistic necesar este relativ facilă, dat fiind că România nu duce lipsă de locații în care peisajul natural sau cel rural să reprezinte puncte de atracție.

Nu există controverse în spațiul public legate de S.C. IMRA 2001 S.R.L. sau de Pensiunea Casa Ecologică în raport cu aria protejată în cauză.

4. Impact asupra comunității locale

Pensiunea Casa Ecologică are un impact important asupra comunității în care se desfășoară activitatea, oferind un număr mare de locuri de cazare și condiții optime pentru atragerea unui număr consistent de turiști într-o zonă aflată sub aria de influență a Băilor Herculane și contribuind la atragerea de fonduri într-un areal cu potențial economic relativ scăzut și cu populație importantă (Comuna Mehadia are singură peste 4000 de locuitori). Deși necunoscut, numărul de angajați temporari este în mod sigur unul important, astfel că firma oferă o alternativă economică viabilă pentru o parte a populației active din zonă.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Deși beneficiază de un cadru natural spectaculos iar promovarea pensiunii se leagă și de pădurile virgine din apropiere, Casa Ecologică nu susține protejarea capitalului natural al zonei în mod direct.

Deși denumirea complexului ar sugera altceva, nu sunt folosite instalații sau tehnologii care ar contribui la protejarea mediului (energie electrică, alimentare cu apă și canalizare, gestiunea deșeurilor) și nu sunt folosite alimente bio pentru restaurant, fapt ce poate conduce la concluzia că denumirea este doar un artificiu de marketing menit să atragă turiști. Totuși, la nivel de marketing, denumirea aleasă pentru activitate este una extrem de sugestivă și cu capacitatea de a atrage o anumită categorie de turiști (chiar dacă nu există nimic din modul de construcție sau din oferta culinară care ar susține alegerea numelui) și de a crea o imagine favorabilă activităților turistice din întreaga zonă.

Nu în ultimul rând, prin asigurarea unui sistem turistic integrat (cazare, masă, agrement și tratament), Casa Ecologică are funcția de a contribui la continuarea tradiției îndelungate a acestui tip de activitate în zonă, tradiție legată în principal de facilitățile de la Băile Herculane.

6. Concluzii

Deși nu este la modul propriu un exemplu bun de activitate durabilă desfășurată într-o arie protejată, Casa Ecologică are o serie de elemente care îi conferă posibilitatea de a se dezvolta în direcția corectă: stabilitatea economică relativă a complexului și potențialul de creștere important, lipsa problemelor legate de protecția mediului și denumirea atractivă a

activității. Investiții potențiale în tehnologii ecologice și o mai bună expunere pe piața turistică ar putea conduce în viitorul apropiat, la constituirea unui adevărat exemplu de turism ecologic, într-un areal aflat în scădere din punct de vedere al fluxului turistic în ultima perioadă, ca urmare a degradării facilităților de cazare și tratament de la Băile Herculane.

Similar cu majoritatea activităților turistice desfășurate în sau în preajma ariilor protejate din România, lipsa de interes față de valorile naturale ale zonei este un element negativ, eventuale asocieri putând fi favorabile, economic și ecologic, atât pentru aria protejată, cât și pentru complexul turistic.

Plăcerea Naturii S.R.L.- activități apicole

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

S.C. Plăcerea Naturii S.R.L. a fost înființată în 2008 în Călimănești, Județul Vâlcea și are ca activitate principală creșterea altor animale: creșterea albinelor în vederea obținerii mierii, a produselor derivate din miere și a altor produse apicole, precum și comercializarea produselor apicole. În afara producerii de miere și produse derivate, Plăcerea Naturii S.R.L. comercializează și instalații pentru creșterea albinelor, pentru colectarea și stocarea mierii și celorlalte produse melifere, dar și măști de albine din rasa *Apis mellifera carpatica*, oferind, așadar, întreaga materie primă necesară pentru crescătorii de albine.

Dat fiind că firma a început să funcționeze doar în 2008, datele economico-financiare arată pierderi în primii trei ani de activitate, cel mai probabil datorate investițiilor inițiale realizate, urmând ca din 2012 firma să înregistreze profituri semnificative.

2. Zona de desfășurare a activității

Sediul firmei Plăcerea Naturii S.R.L se află la circa 275 m altitudine, la limita sudică a ROSCI0046 Cozia, care se suprapune peste teritoriul Parcului Național Cozia, cu o suprafață protejată de 16.677 ha.

3. Aspecte economice/impact financiar

Extinderea activității și o reclamă consistentă sunt în măsură să asigure și o stabilitate economică pentru Plăcerea Naturii S.R.L. și să contribuie la sustenabilitatea zonei, constituindu-se ca un agent economic important în zonă și ca un exemplu pentru alți producători, care ar putea asigura o producție constantă fără a afecta în vreun fel calitatea mediului în Parcul Național Cozia. În acest sens, firma este asociată cu producători din zona Județului Vâlcea, încercând crearea unei imagini coerente pentru producătorii locali și, cel mai probabil, fiind principalul furnizor de echipamente de producție al acestora.

Replicarea cu succes a unei activități similare este simplă și depinde doar de o investiție inițială moderată și de o reclamă bine construită. Areale întinse din România pot constitui baza pentru apicultura ecologică și în multe astfel de zone nu există producători care să asigure și celorlalți instrumentar necesar sau bază de pornire în activitate, astfel că rețeta firmei Plăcerea Naturii S.R.L. este poate unul dintre cele mai bune exemple de urmat, sub rezerva găsirii unui personal care să dețină cunoștințe de specialitate în domeniu.

La momentul actual, nu există controverse legate de activitățile firmei în raport cu aria protejată pe teritoriul căreia își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Fiind vorba de o firmă aflată la începutul activității, Plăcerea Naturii S.R.L. nu are un impact economic semnificativ, mai ales că nu are un număr important de angajați. Cu toate acestea, prin asigurarea unei baze de pornire pentru apicultorii locali, firma este în măsură să contribuie la stimularea unui sector economic cu mare potențial în zonă, care poate beneficia de expunerea acestuia ca producător bio certificat și cu oarecare importanță pe piața națională de producerea a mierii și produselor melifere. De asemenea, înregistrarea de profituri semnificative și creșterea anuală a cifrei de afaceri sunt în măsură să asigure contribuții în creștere la bugetele locale, deși Plăcerea Naturii S.R.L. nu este un contributor de mare importanță într-o zonă axată pe activități turistice.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Plăcerea Naturii S.R.L. este una dintre acele mici activități bio care pot contribui la crearea unei imagini pozitive ariei protejate din apropiere, ținând cont de faptul că materia primă este obținută, în mare parte din colectările efectuate de albine pe teritoriul Parcului Național Cozia. Cu toate acestea, firma nu și-a asociat, până în prezent, imaginea cu cea a ariei protejate, deși beneficiul ar putea fi mutual pentru ambele entități.

6. Concluzii

Plăcerea Naturii S.R.L. este, fără rezerve, unul dintre cele mai bune exemple de activități sustenabile, atât economic, cât și ecologic. Existența unei firme care, cu o investiție moderată, să fie și producător de alimente bio și furnizor de diverse materii prime pentru alți producători similari, fără ca activitatea să prezinte probleme ariei protejate în interiorul căreia își desfășoară activitatea este extrem de benefică pentru firmele care ar vrea să desfășoare activități similare și arată că este posibilă atingerea ambelor scopuri: profit și protejarea mediului. Extinderea activităților și o mai bună asociere cu imaginea ariei protejate sunt elementele care ar putea asigura valoare suplimentară acestui exemplu și ar putea face din Plăcerea Naturii S.R.L. parte a unui brand local bazat pe activități sustenabile, într-o zonă, din păcate, prea puternic afectată de intervenția umană.

Prisăcarii Hercules Cooperativa Agricolă

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Prisăcarii Hercules Cooperativa Agricolă a fost înființată în 2010 în Mehadia, în Județul Caraș - Severin, având ca activitate principală producerea și comercializarea produselor apicole, iar rolul ei principal este de a asigura o piață de desfacere comună pentru apicultorii din zona Băilor Herculane și de a-i ajuta să acceseze fonduri europene pentru dezvoltarea afacerilor personale.

2. Zona de desfășurare a activității

Cooperativa Agricolă Prisăcarii Hercules se află localizată la limita Parcului Național Domogled – Valea Cernei (ROSCI0069, ROSPA0035) care se întinde pe teritoriul a 3 județe: Caraș-Severin (39%), Gorj (48%), Mehedinți (13%), la o altitudine de circa 164 m. Parcului Național Domogled Valea Cernei se află situat în estul județului Caraș-Severin, în vestul județului Mehedinți și în vestul județului Gorj, ocupând în total o suprafață de 61.211 ha.

3. Aspecte economice/impact financiar

Fiind vorba, în esență, de o asociație profesională, replicarea acesteia nu este dificilă, fiind necesari doar un număr suficient de mare de membrii fondatori care pot contribui cu sume modice la desfășurarea activităților asociației, cu avantajul obținerii unei imagini colective mai puternică decât suma celor individuale. Din acest punct de vedere, lipsa unor astfel de modalități de asociere este una din marile probleme ale micilor producători agricoli din România, incapabili, în mod individual, de a obține accesul la resurse și la o clientelă suficient de numeroasă pentru a-și asigura, în mod decent, existența.

Nu există controverse legate de activitatea cooperativei sau de a membrilor acesteia în raport cu aria protejată unde își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Scopul principal al cooperativei este de a asigura o expunere mediatică superioară celei de care ar fi capabili individual producătorii, și de a-i ajuta pe aceștia să obțină finanțări europene pentru dezvoltarea micilor afaceri. Din aceste puncte de vedere, cooperativa a reușit să înlesnească participarea membrilor săi la Expoziția Internațională pentru Alimentație, Agricultură și Horticultură “Săptămâna Verde” din Berlin, la Târgul Internațional Apicol de la

Ghiroada și la INDAGRA Farm, dar și la Târgul Apicol de la Oravița, unde este coorganizator. De asemenea, membrii cooperativei au fost ajutați să acceseze fonduri prin programele Ferme agricole de semi-subsistență - 117 proiecte - și Instalarea tinerilor fermieri - 27 proiecte – dar și un număr important de proiecte derulate prin Programul National Apicol.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Oferind acces la fonduri de dezvoltare și expunere mediatică importantă, Cooperativa Agricolă Prisăcarii Hercule susține dezvoltarea la nivel local a apiculturii, ocupație cu mare tradiție în zona de referință și care obține produse finite fără a afecta mediul înconjurător și care contribuie, prin polenizare, la înmulțirea plantelor din arealul parcului, inclusiv a celor protejate, contribuind, în acest mod, la protejarea și conservarea atât a capitalului natural, cât și a celui cultural al zonei.

6. Concluzii

Cooperativa Agricolă Prisăcarii Hercules este una dintre acele activități cadru care permit micilor întreprinderi sustenabile să își asigure parametri economici care să le permită menținerea în stare de funcționare. Astfel de activități sunt în măsură să păstreze viabile ocupații desfășurate în mod tradițional de mici întreprinzători, bazate pe tehnici de producție cu istoric îndelungat și care realizează produse care definesc din punct de vedere cultural anumite areale ale țării.

Corect dezvoltate, cum este și cazul de față, aceste asociații pot deveni exemple pentru felul în care activități desfășurate în preajma ariilor protejate, contribuind la creșterea sustenabilității zonei din care fac parte, pot fi susținute sau încurajate. În acest mod, activități tradiționale în zonă pot deveni o alternativă economică viabilă, având, printre altele, rolul de a bloca dezvoltarea de activități economice cu potențialul de a afecta ariile protejate în cauză.

S.C. Răchita S.R.L - construcții case de lemn

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Societatea a fost înființată în noiembrie 1991, pe teritoriu orașului Vișeu de Jos, Județul Maramureș, având ca activitate principală fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții. Una dintre principalele activități ale firmei este construcția caselor ecologice din lemn.

Răchita S.R.L. a înregistrat profituri variabile în primii ani de activitate, urmând o creștere a acestora către perioada recentă; în ultimii ani, profiturile au crescut în mod constant, ajungând în jurul valorii de 150.000 de lei anual. În momentul de față, cifra de afaceri, aflată în creștere constantă de la începutul perioadei de activitate a firmei, se situează în jurul valorii de 2.800.000 de lei anual.

2. Zona de desfășurare a activității

Spațiile de producție ale S.C. Răchita S.R.L se află la limita ROSCI0124 Munții Maramureșului, la altitudinea de circa 495 m, în zona central-vestică a Parcului Natural Munții Maramureșului. Parcul Natural Munții Maramureșului se află în partea nord-estică a județului Maramureș.

3. Aspecte economice/impact financiar

Din punct de vedere economic, Răchita S.R.L. funcționează în condiții foarte bune pe piața produselor de lemn, profiturile în creștere de la an la an fiind un bun indicator în acest sens și arătând un bun potențial de creștere viitoare a activității. În mod evident, concentrarea unei părți din profit în creșterea nivelului de vizibilitate al firmei la nivel național și chiar internațional ar putea fi benefică pentru creșterea indicatorilor economici ai firmei și pentru eventuala sa extindere la nivel de piață.

Posibilitatea replicării cu succes a unei activități economice de tipul celei desfășurate de Răchita S.R.L. este relativ facilă, în condițiile în care România dispune de mari areale de unde se exploatează și prelucrează masă lemnoasă. Deși este nevoie de o investiție serioasă, cea mai mare problemă identificabilă în replicarea activității este găsirea de personal specializat și familiarizat cu tehnicile tradiționale de construcție. Dat fiind faptul că zona Maramureșului este cunoscută pentru construcțiile din lemn și pentru tradiția îndelungată în domeniu, spre deosebire de alte areale ale țării, înființarea unei firme care să realizeze

produse similare în afara Maramureșului nu ar aduce o contribuție similară la protejarea capitalului cultural local.

Nu există controverse legate de activitatea desfășurată de S.C. Răchita S.R.L. în raport cu aria protejată unde își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Datorită cifrei de afaceri foarte mare, S.C. Răchita S.R.L are un impact extrem de important asupra localităților din apropiere, oferind, în mod direct sau indirect, un număr important de locuri de muncă într-o activitate cu tradiție în zonă. Stabilitatea economică a firmei și profiturile aflate în creștere constantă în ultimii ani constituie un alt mare avantaj prin contribuțiile la bugetul local al comunei, capitol la care firma face parte dintre „campionii” locali.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Activitatea economică nu susține în mod direct capitalul natural al ariei protejate, dar nici nu pare să creeze probleme administrației parcului național.

În ce privește capitalul cultural, se poate spune că zona este un centru de tradiție în prelucrarea lemnului, iar păstrarea vechilor tehnologii de producție a caselor din lemn se poate constitui ca un element important în păstrarea unui element de cultură locală, într-o activitate economică în care noile tehnologii își spun din ce în ce mai greu cuvântul în defavoarea tehnicilor tradiționale.

6. Concluzii

Se poate afirma fără probleme că Răchita S.R.L. este genul de activitate economică sustenabilă economic bazată pe tradițiile locale și pe metodele tradiționale de lucru, chiar dacă influența tehnologiilor moderne este simțită în produsele finale ale firmei. Cel mai probabil, apariția mai multor astfel de firme în zona Maramureșului ar putea revigora o ramură economică în care tradițiile se pierd cel mai ușor în contextul actual. De asemenea, lipsa controverselor legate de firmă, care activează în cea mai controversată ramură economică din zona Maramureșului, o poate transforma într-un exemplu de activitate viabilă și la nivel ecologic, exemplu necesar pentru a demonstra viabilitatea ecologică a activităților economice în domeniul industriei lemnului din zona în discuție.

Sanatoriul Balnear și de Recuperare Mangalia

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Sanatoriul Mangalia a fost dat în folosință în 1975, fiind clasificat ca organizație de îngrijire a sănătății, specializată în tratament medical și de recuperare cu ajutorul apelor minerale sulfuroase, clorurate, bicarbonate și sodice mezotermale, apelor marine, a nămolului terapeutic extras din lacul Techirghiol și a bioclimatului marin bogat în aerosoli salini. La momentul actual, sanatoriul are o capacitate de 350 de paturi pentru tratamente de recuperare și aproximativ 800 de locuri pentru pacienți ambulatorii, instituția raportând un număr de 10671 de pacienți în anul 2013.

Datele financiare referitoare la instituție sunt contradictorii, în condițiile în care, fiind instituție bugetară, este supusă schimbărilor de personal sub influența Ministerului Sănătății și Familiei, schimbări care sunt intens mediatizate. Astfel, în conformitate cu planul de management aflat în vigoare, sanatoriul a înregistrat pierderi în perioada 2011-2013, cifrate la o sumă cumulată de peste 1.1 milioane de lei, realizând, în aceeași perioadă, investiții în modernizare și renovare de peste 1.8 milioane de lei. Conducerea actuală a sanatoriului consideră necesare investiții suplimentare de circa 1 milion de lei anual pentru următorii 3-4 ani pentru atingerea obiectivelor de calitate propuse și a construit un plan de reducere a cheltuielilor.

2. Zona de desfășurare a activității

Sanatoriul se află situat la altitudinea de 6 m, în apropierea SCI0094 Izvoarele sulfuroase submarine de la Mangalia, arie protejată cu o suprafață de 382 ha localizată în partea portuară estică a orașului Mangalia, al cărei custode este Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină (GeoEcoMar).

3. Aspecte economice/impact financiar

Dintr-un punct de vedere mai larg, este posibilă realizarea unor instituții sanitare similare în areale unde să fie valorificate alte resurse cu potențial balneo-climateric (zone montane, ape minerale, zone cu lacuri sărate), mai ales unde există deja facilități și tradiție în domeniu, dar activitățile au fost abandonate sau li s-a redus activitatea din motive economice. Evident că investiții majore sunt necesare în astfel de cazuri, unul din avantajele Sanatoriului Mangalia fiind activitatea neîntreruptă de la înființare, timp în care investițiile necesare au fost realizate treptat, fără a fi nevoie de infuzie de capital major dintr-o dată.

În ceea ce privește constituirea unei activități economice identice cu Sanatoriul Mangalia, sunt extrem de dificil de refăcut condițiile care au făcut din acesta un model de succes. Existența complexului de factori format din prezența apelor minerale, apelor marine, nămolului terapeutic și aerosolilor marini este secretul calității tratamentelor, iar astfel de condiții se regăsesc doar în zona în care își desfășoară activitatea sanatoriul în cauză și cel de la Techirghiol.

Deși nu există controverse legate de modul în care activitatea ar afecta zona protejată, instituția în sine a fost obiectul unor discuții aprinse legate de aspecte economico-administrative.

4. Impact asupra comunității locale

Datorită numărului mare de angajați, Sanatoriul Balnear și de Recuperare Mangalia are un impact relativ important asupra populației din Mangalia și satele din apropiere, cu toate că nivelele de salarizare nu sunt cele mai ridicate, din cauza statutului de instituție bugetară. Cu toate acestea, stabilitatea locurilor de muncă oferită este importantă la nivel economic, dat fiind că zona are o fluctuație economică sezonieră puternică.

În plus, prezența sanatoriilor de la Mangalia și Techirghiol în zona litorală contribuie la potențialul turistic al acesteia și contribuie în mod indirect la economia locală, în special în perioadele din afara sezonului estival, principala perioadă de activitate în zonă.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Sanatoriul Mangalia promovează caracterul terapeutic al izvoarelor sulfuroase din zonă, unul din principalele principii active ale tratamentului practicat de instituție. Dat fiind că izvoarele submarine au aceleași calități cu cele din zona continentală (provenind în mod natural din aceleași acvifere), utilizarea acestora în context terapeutic reduce eventuala presiune care ar putea fi exercitată asupra ariei protejate pentru colectarea apelor sulfuroase din interiorul ariei protejate.

Pe de altă parte, situarea sanatoriului, alături de alte obiective turistice, în imediata apropiere a ariei protejate poate constitui o presiune suplimentară asupra acesteia, mai ales datorită faptului că nu există studii complexe care să arate influența izvoarelor submarine asupra faunei și florei din zonă și nici modul în care o eventuală creștere a volumului de ape sulfuroase extrase prin izvoarele din zona continentală afectează debitul și calitatea izvoarelor submarine.

Din punct de vedere cultural, Sanatoriul Mangalia continuă o activitate cu tradiție de aproape 120 de ani în zona litorală a Mării Negre, începută odată cu deschiderea Sanatoriului de la Techirghiol, contribuind la păstrarea capitalului cultural al zonei. Mai mult, începând cu anul 2012, sanatoriul a finalizat investițiile pentru producerea de energie în regie proprie din resurse geotermale și solare, reducând cu 65% noxele emise. Fondurile (circa 4.5 milioane de lei) au provenit parțial de la Fondul Elvețian de Contrapartidă, dar și dintr-o cofinanțare din partea sanatoriului.

6. Concluzii

Sanatoriul Balnear și de Recuperare Mangalia este poate unul dintre cele mai bune exemple de activitate sustenabilă economic și ecologic pe care le putem întâlni la nivelul României în preajma unei arii protejate. Sanatoriul are o funcționare constantă, venituri importante, susținere economică din partea statului, tradiție și renume în domeniu, și folosește în mod eficient resursele furnizate de aria protejată din apropiere, fără a o afecta în mod vizibil.

Din nefericire, asocierea cu Ministerul Sănătății ridică semne de întrebare în ceea ce privește sustenabilitatea economică a sanatoriului, ale cărui indicatori financiari sunt neclari, neexistând suficiente informații pentru a stabili dacă instituția ar putea supraviețui în lipsa ajutorului indirect de la stat furnizat prin CNPAS, iar dese schimbări în managementul instituției, ca urmare a direcțiilor dictate de Ministerului Sănătății sunt, de asemenea, un potențial impediment în calea stabilității financiare a sanatoriului.

Apa minerală Aqua Carpatica

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Carpathian Springs S.A. a fost înființată în 2000, având ca activitate principală producția de băuturi răcoritoare nealcoolice, producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate de către Valvis Holding, grup care a deținut Dorna Apemin S.A., prima exploatare de ape minerale în zonă, vândută către The Coca Cola Company în 2002, pentru a păstra capacități de exploatare a apelor minerale în arealul Dornelor de către grup. Exploatarea propriu-zisă și crearea brandului Aqua Carpatica au început doar în 2009, ca urmare a unor investiții de circa 7 milioane de lei efectuate în perioada premergătoare.

2. Zona de desfășurare a activității

Zona de exploatare a apelor minerale îmbuteliate sub denumirea de Aqua Carpatica este localizată în masivul Călimani, pe teritoriul administrativ al comunei Dorna Candreni, Județul Suceava, la o altitudine de circa 1000 m, în interiorul ROSCI0019 Călimani-Gurghiu, mai precis în zona nordică a Parcului Național Munții Călimani.

3. Aspecte economice/impact financiar

Deși a înregistrat pierderi în perioada 2009-2012, cifra de afaceri a avut o creștere exponențială, ajungând la 36 de milioane de lei în 2013, moment în care compania a înregistrat un profit semnificativ, și a accesat o finanțare de 14 milioane de euro pentru extinderea ulterioară a activității.

Producția de ape minerale este una din activitățile cu tradiție în zona Dornelor și reprezintă, la ora actuală, o activitate cu mare potențial de absorbție a pieței locale de muncă, prin intermediul celor două companii locale Carpathian Springs S.A. și Coca-Cola Hellenic Bottling Company S.A., ultima controlând fosta companie Dorna Apemin S.A. Expansiunea economică recentă a celor două companii, în special al Carpathian Springs S.A. este extrem de benefică pentru comunitatea locală, oferind stabilitate pe piața forței de muncă și venituri consistente la bugetul local.

4. Impact asupra comunității locale

Carpathian Springs S.A. a asociat în mod direct produsul realizat, Aqua Carpatica, cu zona geografică din care se face colectarea (Țara Dornelor) și a creat un brand bazat pe ideea

de puritate naturală, atât a produsului, cât și a arealului din care provine. Siteul companiei prezintă în detaliu aspectele naturale ale zonei și leagă indirect calitatea produsului de arealul natural protejat în limitele căruia se află zăcămintele, fără însă să face referire la Masivul Călimani. În ceea ce privește aspectul cultural, se poate afirma că, prin continuarea unei activități cu o destul de îndelungată tradiție în zonă (folosirea apelor minerale pentru calitățile lor datează din secolul al XVIII-lea), Carpathian Springs S.A. contribuie la păstrarea specificului local al zonei Dornelor.

Aqua Carpatica a stârnit controverse prin modelul de publicitate utilizat, în care produsului este prezentat ca fiind fie „cea mai pură”, fie „singur apă minerală pură”, precum și prezentarea apei ca fiind singura din lume fără conținut de nitrați, situație care a făcut ca Patronatul Apelor Minerale, principalul reprezentant al concurenței pe piață, să reclame Carpathian Springs S.A. la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului pentru reclamă falsă și neconcurențială. Cu toate acestea, compania continuă, la momentul actual, modelul de marketing pe care l-a lansat și care i-a adus succesul, considerând-o „reclamă comparativă”, permisă de legislația românească.

Actualul model economic al Carpathian Springs S.A. pare unul de succes, expansiunea de piață și de activitate înregistrată fiind o certitudine. În plus, investițiile preconizate prin contractarea unui credit substanțial vor fi folosite, conform cu informații existente, pentru extinderea capacităților de producție. În acest mod, sustenabilitatea economică a firmei pare să nu fie o problemă în viitor. Dată fiind relativa simplitate a activității de exploatare a apelor minerale, replicarea acesteia e relativ facilă, depinzând doar de investiții consistente, certificări corecte ale produselor oferite de autoritățile răspunzătoare de domeniu și de mediatizarea produsului în relație cu calitatea mediului din care aceasta provine.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

În ceea ce privește sustenabilitatea ecologică, captările realizate de Carpathian Springs nu par să afecteze în vreun mod mediul sau aria protejată, iar păstrarea nivelelor de captare în limite care să permită funcționarea normală a acviferelor din care acestea provin ar fi suficientă pentru asigurarea sustenabilității. Asocierea la nivel mediativ a imaginii produsului cu un areal virgin din punct de vedere natural aduce, în mod evident, avantaje și ariei protejate, chiar dacă nu se specifică în mod direct Masivul Călimani.

6. Concluzii

Aqua Carpatica se poate constitui ca un exemplu bun de produs rezultat din activități durabile desfășurată chiar într-o arie protejată. Deși o activitate de mare amploare economică,

reuşeşte, datorită specificului, să păstreze un impact minim asupra ariei protejate din interiorul căreia îşi extrage resursele.

Astfel de activităţi se pot constitui ca exemple pentru activităţi desfăşurate în zonele limitrofe şi interiorul ariilor protejate, în măsura în care amploarea exploatărilor este limitată de volumul resursei oferite şi în măsura în care există relaţii corecte cu administratorii ariei protejate. De asemenea, activităţi similare pot oferi avantaje economice unor areale similare, afectate de probleme pe piaţa forţei de muncă, în condiţiile în care în România se exploatează doar 20% din resursele de ape minerale existente, estimate la circa 60% din resursele europene.

Asociația Apicolă Valea Prahovei

1. Istoricul inițiativei antreprenoriale

Asociația Apicolă Valea Prahovei a fost înființată în 2006 în orașul Câmpina, județul Prahova, având ca activitate principală activități ale altor organizații N.C.A. Firma a înregistrat profit constant în perioada de activitate, chiar dacă sumele nu sunt semnificative (maximul de profit se situează în jurul valorii de 20.000 de lei anual), iar cifra de afaceri este în creștere pe întreaga perioadă de activitate.

2. Zona de desfășurare a activității

Asociația Apicolă Valea Prahovei se află localizată în apropierea sitului Natura 2000 ROSCI0013 Munții Bucegi (care se suprapune peste Parcul Natural Bucegi) la o altitudine de circa 443 m. Parcul se întinde pe teritoriul a 3 județe: partea sudică a județului Brașov, cea nordică a județului Dâmbovița și cea nord-vestică a județului Prahova având o suprafață de 9.000 ha.

3. Aspecte economice/impact financiar

Este greu de crezut că scopul asociației este realizarea unui beneficiu material în sine, ci mai degrabă asigurarea condițiilor ca membrii asociației să își asigure în mod individual un profit. Din acest punct de vedere, organizarea de cât mai multe evenimente și târguri prin intermediul asociației este modul prin care producătorii membri pot deveni vizibili pe piața produselor agricole, crescând, în mod automat, și profiturile individuale.

Înființarea de asociații profesionale, cu scopul de a crește mediatizarea unui anume grup de investitori sau de mici afaceri este extrem de ușor de replicat, fiind vorba de un număr relativ mare de surse financiare, care ar putea contribui la strângerea capitalului necesar. De fapt, acest gen de asocieri și activitățile pe care ele le promovează (târguri, festivaluri etc.) sunt poate singura metodă prin care micii întreprinzători ar putea avea asigurat accesul la un număr mare de potențiali clienți și ar putea reuși să realizeze vânzări care să le permită sustenabilitatea economică.

Nu există controverse legate de Asociația Apicolă Valea Prahovei în raport cu aria protejată în care își desfășoară activitatea.

4. Impact asupra comunității locale

Asociația Apicolă Valea Prahovei organizează în fiecare an Târgul Mierii. În cadrul târgului au loc concursuri la care participă numeroși producători de miere de diferite tipuri. Din punct de vedere economic, activitatea organizată de asociație are o importanță majoră pentru apicultori, care beneficiază de o expunere mediatică mult superioară celei individuale și de posibilitatea desfacerii produselor într-un cadru organizat, la care participă și diverși producători de echipamente necesare în activitatea pe care apicultorii o desfășoară. Asociația oferă condiții de desfacere pentru producători care activează într-o activitate care contribuie la capitalul cultural al zonei, datorită caracterului tradițional al activității în zonă, dar și la protejarea capitalului natural al regiunii fiind o activitate fără impact negativ asupra mediului.

5. Impact asupra mediului/biodiversității/patrimoniului natural

Asociația, prin membrii ei, nu desfășoară activități cu impact negativ asupra mediului, ci chiar contribuind la protejarea capitalului natural al regiunii.

Asociația oferă un cadru pentru promovarea și vânzarea produselor melifere, apicultura fiind o activitate cu tradiție în zonă, contribuind prin specificul asociației la menținerea capitalului cultural.

6. Concluzii

Deși nu este o activitate economică în sine, Asociația Apicolă Valea Prahovei este una dintre acele activități cadru care permit micilor întreprinderi sustenabile ecologic să funcționeze la parametri de piață care să le permită și supraviețuirea la nivel economic.

Astfel de inițiative pot deveni exemple pentru felul în care activități desfășurate în zonele limitrofe și interiorul ariilor protejate și care contribuie la dezvoltarea durabilă a zonei din care fac parte, pot fi susținute, încurajate și dezvoltate, contribuind, în acest fel, la păstrarea unor activități tradiționale în zonă și la oferirea unei alternative economice viabile, oprind expansiunea unor potențiale activități economice care ar putea afecta ariile protejate în cauză.

Concluzii generale și recomandări

Este dificil de stabilit un tipar de succes referitor la activități sustenabile economic și ecologic în interiorul sau în apropierea siturilor Natura 2000. În cele mai multe cazuri, specificul local al regiunii are un cuvânt important de spus în succesul unei activități economice, la fel ca și istoricul economic al zonei respective.

Ca o concluzie generală, se remarcă predominanța a două categorii de activități care par să fie favorizate de proximitatea ariilor protejate: activități agricole (ferme și exploatații agricole de diferite dimensiuni, activități de industrie alimentară) și activități turistice (de la mici cabane montane până la exploatații turistice cu cifre de afaceri de zeci de milioane de lei). De asemenea, este remarcabilă relativa absență a activităților relaționate cu meșteșugurile tradiționale aferente diferitelor zone analizate, iar, unde acestea sunt puse în valoare, amploarea activităților este relativ redusă.

Cu titlul de recomandare, putem identifica o serie de măsuri și sugestii care ar putea fi de utilitate celor care doresc să dezvolte o nouă activitate economică în preajma ariilor protejate sau celor care doresc să dezvolte sau să redreseze activități existente:

1. *identificarea nișelor neocupate sau slab ocupate*: există areale cu potențial turistic ridicat care duc lipsă de infrastructură sau servicii turistice, spre exemplu, deși în istoria recentă au fost poli de atracție în domeniu; regiunile din Carpații Orientali, unde o serie de stațiuni de tradiție se află în paragină, sunt un exemplu în acest sens, la fel și zonele montane înalte, unde fostele cabane din rețeaua existentă înainte de 1989 sunt în mare parte distruse sau abandonate.
2. *asocierea micilor producători*: fie sub forma unor cooperative, fie în forme non-formale de asociere, potate oferi o serie de avantaje, de la capacitatea crescută de mediatizare a produselor, la capacitatea de a achiziționa în comun spații de depozitare sau desfacere a produselor, în condițiile în care un singur producător nu poate asigura resursele necesare pentru plata unei chirii în zone cu vad comercial bun, sau producția cantitativ necesară pentru funcționarea unui astfel de spațiu.
3. *organizarea și mediatizarea unor târguri de produse*: fie prin intermediul asociațiilor, fie prin intermediul unor structuri economice specializate în acest domeniu, astfel de construcții pot asigura o expunere importantă pentru micii producători, fie ei agricoli sau non-agricoli, și pot realiza relații coerente cu clienți care altfel nu ar fi avut acces la informații referitoare la produsele realizate.
4. *folosirea de scheme de certificare*: pentru activitățile care se pretează acestui tip de certificare, de ex. certificare FSC a lanțului de custodie pentru firmele de exploatare lemnoasă

și nu numai sau certificarea produselor alimentare sub diverse scheme, ex. produs cu indicație geografică protejată, produs cu denumire de origine protejată, specialități tradiționale garantate, etc sau a certificării serviciilor turistice, vezi Sistemul de Certificare în Ecoturism al Asociației de Ecoturism din România.

5. *utilizarea de materii prime/resurse naturale certificate*: mai ales în cazul activităților care utilizează ca materie primă lemnul. Certificarea FSC a managementul forestier aduce un plus de siguranță consumatorului că lemnul provine dintr-o pădure gestionată responsabilă, care ține cont de aspectele de mediu și de cele sociale. Acesta este un bun mecanism de marketing. Același principiu se aplică și în domeniul alimentației publice.

6. *utilizarea instalațiilor/tehnologiilor verzi*: aplicabile mai ales în cazul unităților de cazare. Acestea ar contribui la protejarea mediului (energie electrică, alimentare cu apă și canalizare, gestiunea deșeurilor) și la reducerea costurilor ulterioare, dar pot constitui și un atu în promovare, tot mai mulți turiști fiind atenți la astfel de aspecte „verzi”.

7. *dezvoltarea relațiilor în comunitate*: în special în cazul unităților de cazare care oferă și servicii turistice alternative, cum ar fi ture ghidate, plimbare cu caleașca, plimbare cu sania. Promovarea producătorilor locali sau a meșteșugarilor din zonele rurale sau zonele urbane de mică dimensiune reprezintă un sprijin acordat dezvoltării unei comunități în adevăratul sens al cuvântului, în care o entitate asigură cazare, o altă entitate servicii de ghidaj, o altă persoană asigură aprovizionarea cu produse locale, crescute natural. Urmărind crearea unor legături între turiști/vizitatori cu membrii comunității locale se asigură o creștere a economiei locale, al nivelului de trai, al resuscitării activităților meșteșugărești.

8. *relaționarea cu ariile protejate din apropiere*: lipsa unor astfel de relații este cronică în România, nici una din activitățile analizate neavând o identificare clară a relației produselor realizate sau comercializate cu aria protejată din care provin acestea; stabilirea unor astfel de relații este de natură să aducă beneficii comune și pentru agenții economici implicați, și pentru administratorii ariilor protejate în cauză.